

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

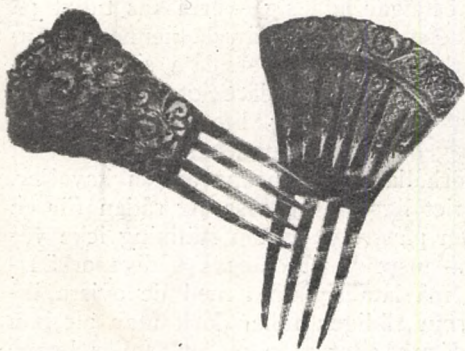
GRUNDLAGD AV FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 13 MARS 1921.

HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.

ANDRE REDAKTÖR:
EBBA THEORIN.

Den nya spanska silhuetten.

Carmens höga kam och spetsmantilla äro åter högsta mod, och de eleganta damerna inta gärna i salongen spanska poser, medan de skickligt manövrera den stora plymsolfjädern eller cigaretten. Modeller och rekvisita ha benäget lånats Idun av N. K.

M O D E H A N D L A R E N S T A L.

SÖREN KIERKEGAARDS SATIR ÖVER MODET OCH MODEKVINNAN I IN VINO VERITAS.

ÖVERSATT OCH MED EN KORT INLEDNING AV IVAN OLJELUND.

"IN VINO VERITAS" UTGÖR FÖRSTA delen av Stadier paa Livets Vei, ett av Kierkegaards mest betydande verk. I sin helhet består boken därjämte av en andra del: Åtskilligt om äktenskapet, mot gensägelser, av en äkta man — en avhandling av den från Enten-Eller bekanta pseudonymen assessor Vilhelm; vidare av en tredje del, som bär titeln: Skyldig? — Icke skyldig? En lidandes-historia. Psykologiskt experiment av Frater Taciturnus; slutligen av en efterskrift av denne Taciturnus till läsaren. Boken utkom 1845 under ovannämnda titel och föregavs vara till trycket befordrad och utgiven av en viss Hilarius Bogbinder, enligt Kierkegaards vana att mestadels uppträda inkognito.

In vino veritas är ett bordsamtal. Fem män äro samlade till gästabad i en avlägset belägen trakt en sommarafton. Det är Johannes, med tillnamnet Förföraren, densamme Johannes, som man finner i Förförarens dagbok; Victor Eremita eller Enten-Ellers pseudonym, Constantin Constantius, "Gjentagelsens" föregivne författare, samt ytterligare två, vilkas namn ej nämnas, som kallas *den unga människan* och *modehandlaren*.

Under måltidens gång föreslår Constantin att gästabadet skall ända med att envar av gästerna håller ett tal. Ingen får dock tala förrän han druckit så mycket vin att han "märker vinets makt", eller är i det tillstånd i vilket man säger mycket som man annars icke skulle säga, "utan att därför talets eller tankens sammanhang bestämdt behöver avbrytas av hicka". Liksom ett annat beryktat gästabad skola talen röra sig om Eros — ehuru visserligen icke i samma filosofiska mening, och därjämte om kvinnan.

Precis klockan tolv midnatt begynna talen. Den unga människan talar först. För honom är kärleken blott något "komiskt", ty ingen har någonsin funnit vad det i sig själv älskliga, älskogens egentliga föremål, är. För Constantin är kvinnan en "leksak". För Victor Eremita ett illusionens intet. Johannes ser i henne njutningens föremål, "skönast i förförelsens ögonblick". Modehandlaren — men det är till honom vi komma.

Till motto för hela boken har Kierkegaard valt Lichtenbergs ord: Solche Werke sind Spiegel; wenn ein Affe hinein guckt, kan kein Apostel heraus sehen. Detta antyder hans ställning till det avhandlade ämnet. Läsaren finner nämligen att andra delen av boken är en högstämd lovsång till kvinnan och äktenskapet. I tredje delen skildras däremot hur en ung man bryter med sin älskade och uppger sin jordiska kärlek för kärleken till det eviga. De tre delarne beskriva således i stigande tempo tre etapper på livets väg, den estetiska, den etiska och den religiösa. Måttstocken för de olika stadierna låter Kierkegaard i alla tre fallen bestå i förhållandet till den till kvinnan bundna Eros.

Modehandlaren här nedan återgivna tal är varken det psykologiskt sett finaste eller mest djuplodande. Det är den unga människans. Modehandlaren tal är präglad av en besinningslös, "demonisk förtvivlan". Han hatar kvinnan, han är en komiskt "rasande" — han vill tillintetgöra henne genom modet. Men talet glänser av Kierkegaards knivskarpa psykologi och skoningslösa iakttagelse, av hans

svidande satir och mördande ironi — det är ett litet mästerstycke av genial elakhet.

*

Kära dryckesbröder, ju mer jag hör av edert tal, desto mer förvissas jag om, att ni äro medsammansvurna, som sådana hälsar jag eder, jag förstår er som sådana, ty sammansvurna förstår man genast. Och dock, vad veta ni, vad betyder väl er lilla mening, som ni låtsas vara er erfarenhet, er erfarenhet, som ni gör till en teori — ni tro ett ögonblick, ni tvivla ett annat. Nej, jag känner kvinnan — från hennes svaga sida, det vill säga jag känner henne. Jag rädes inga hinder i mitt studium och skyr intet medel för att pröva vad jag har funnit, ty jag är en rasande, och rasande måste man vara för att förstå henne, och var man det inte förut, innan man förstätt henne, så blir man det sedan. Som rövaren har sitt bakhåll vid stora landsvägen, och myrsländan sitt fångsthal i den lösa sanden, och kaparen sitt hemliga tillhåll vid det brusande havet, så har jag min modebutik mitt i människoströmmen, förförisk, oemotståndlig för en kvinna som Venusberget för mannen. Här i en modebutik lär man känna henne, praktiskt och från grunden, utan all teoretisk förhåvelse.

Ja, betydde modet icke annat än att kvinnan i begärets trånad kastade av sig allt, så var det dock något. Men så är det icke, modet är icke uppenbar vällust, icke tolererad utsvävning, men en oanständighetens smyghandel, auktoriserad som anständighet. Och liksom i det hedniska Preussen den giftasmogna ungmön bar en klocka, vilkens pinglande tjänade till signal för männen, på samma sätt är kvinnans på modet existens ett evinnerligt klockspel, icke för utsvävande — för slik, dold vällust. Man tror att lyckan är en kvinna, ja, den är ju ostadig, men den är dock ostadig i något, ty den kan giva mycket, och så till vida är den icke en kvinna. Nej, Modet är en kvinna, ty Modet är en ostadighet i nonsens, som blott vet av en konsekvens: att bli allt galnare. En timma i min butik är värd mera än dagar och år utanför om man önskar att lära känna kvinnan; i min butik, ty den är den enda i staden, där är icke tanke om konkurrens, vem skulle våga att tävla med den som har offrat sig och offerar sig som överstepräst i denna avgudatjänst. Nej, det finns inte ett distinguerat sällskap där mitt namn inte är det första och det sista, och det finns inte en borgerlig krets, där inte mitt namn, när det nämnes, ingjuter lika helig vördnad som kungens, och ingen så vainsinnig dräkt, att den, när den är från min butik, icke ledsagas av viskningar, när den synes i salongen; och det finns inte en dam av stånd, som vågar gå förbi min butik, och icke en borgerlig ung kvinna, som går förbi utan att sucka och tänka: ack, om jag bara hade råd! Nå, hon var inte bedragen. Jag bedrager ingen; det finaste, det kostbaraste levererar jag till de billigaste priser, ja under priset säljer jag, ty jag traktar inte efter vinst, nej, jag sätter ärligen till stora summor. Och dock vill jag vinna, jag vill det, jag ger ut min sista skärv för att vinna mitt spel. Det är mig en vällust utan like att taga fram de kostbaraste tyger, att skära till; att klippa ut äkta brysselspetsar för att göra

en narldräkt, jag utförsäljer äkta modesaker till de billigaste priser. Kanske ni tro att det bara är vid särskilda tillfällen hon önskar vara på modet. Långt därifrån, hon vill alltid vara det, det är hennes enda tanke. Ty kvinnan har själ, men hon nyttjar den som den förlorade sonen använde sitt arv, och kvinnan har reflexion i obegripligt hög grad, ty intet är så heligt att hon ju inte i samma ögonblick finner det kommensurabelt för pyntandet, och pyntandets förnämsta uttryck är modet: vad under då att hon finner det kommensurabelt, ty modet är ju det — heliga; och det finns ingenting så obetydligt, att hon icke förstår att bringa det i förhållande till pyntandet, och pyntandets idelösaste uttryck är modet; och det är intet, intet i hela hennes dräkt, inte det minsta band, om vilket hon inte har en föreställning om dets förhållande till modet, och utan att hon ögonblickligen upptäcker, om den förbigående damen har observerat det; ty för vem klär hon sig, om inte för andra kvinnor! T. o. m. i min butik, dit hon ju kommer för att bli utstyrd efter modet, t. o. m. där är hon på modet. Liksom det finns en särskild riddräkt och bad-dräkt, så finns det också en särskild sorts toalett att gå i affären med. Denna dräkt är icke lika retande som den negligé, i vilken en dam behagar låta sig överraskas tidigt på förmiddagen. Poängen är då hennes kvinnlighet och koketteriet i att låta sig överraskas. Modedräkten är däremot beräknad på att vara helt oskyldig, litet lättfärdig utan att dock genera, ty en modehandlare står i ett annat förhållande till henne än en kavaljer. Koketteriet ligger i att visa sig sådan för en man, som på grund av sin ställning icke vågar göra anspråk på damens nådiga erkänsla, men må låta sig nöja med de ovissa intäkter, som rikligen falla, dock utan att hon tänker därpå, eller utan att det faller henne in att vilja vara dam inför en modehandlare. Poängen är därför den, att det kvinnliga är på visst sätt uteslutet och koketteriet gjort ogiltigt genom den distinguerade överlägsenheten hos damen, som utan tvivel skulle småle om någon alluderade på ett sådant förhållande. I sin negligé döljer hon sig och förråder sig i det hon döljer sig, i butiken blotrar hon sig med den yttersta nonchalans, ty det är endast en modehandlare — och hon är en kvinna. Nu glider schalen ned litet och ger en liten naken blotta, om jag nu icke vet, vad det betyder, och vad hon vill, så är mitt renommé förspilt, nu småler hon apriorisk, nu gestikulerar hon aposteriorisk, nu svänger hon höfterna, nu speglar hon sig, och ser mitt beundrande leende i spegeln, nu läspar hon, nu svävar hon, nu släpar hon med foten, utmanande, nu sjunker hon smäktande ned i en länstol, medan jag i ödmjuk ställning presenterar henne en flacon och med min tillbedjan svalkar hennes hetta, nu slår hon skälmskt efter mig med handen, nu tappar hon sin näsduk; utan en enda rörelse låter hon armen förbliva i sin löst nedhängande ställning medan jag böjer mig djupt och tar upp näsduken, räcker henne den och får en liten beskyddande nick. Sålunda bär en dam, som känner modet, sig åt, när hon är i affären. Om Diogenes inverkade på den kvinna, som låg bedjande i en något otillbörlig ställning,

Förnämsta läroanstalt för kvinnligt handarbete.

Undervisning i: Klädsöm, Fransk linnesöm, Barnkläder, Konstbroderi m. m. Beställningsavd. för klädningar och lingerie. Anmälningar dagligen 10—5. Prospekt på begäran. 6 frielever.

S:ta Birgittaskolan

Allm. tel. 51 90. — Grundad 1910 — Riks tel. 141 08.
Regeringsgatan 19—21, Stockholm

Textilavdelningen.

Uppritade och påb. arbeten. Gardiner, Kuddar, Dukar, Spetsar och Linnebatist, Monteringar av arbeten. Stort urval av äkta spetsar även antika.
EMY KYLANDER.

KAMMA RAHBEK OCH THOMASINE GYLLEMBORG.

TVÄNNE MÄRKESKVINNOR I DANSKT KULTURLIV. FÖR IDUN AV MARIA HOLMSTRÖM.

(Forts.)

SEDAN HERTIGEN AV AUGUSTEN-
borg blivit universitetspatronus, utnämndes
Rahbek 1790 till e. o. professor i estetik vid
Köpenhamns universitet — den första profes-
sur i detta fack som där förekommit. Men
inkomsterna stodo i en sorglig proportion till
äran. De utgjordes av 200 riksdaler, varifrån
avgick befattningens "inlösen", rangskatt samt
föreläsningssalens eldning och belysning, va-
dan första året lämnade ett netto på 2 rdr.
Ett par år senare höjdes dock lönen till 400
rdr.

*

Till sitt yttre var Rahbek långt ifrån fängs-
lande. Han var kort och grov till växten, när-
synt och så rödhårig, att han på skämt kalla-
des "den brinnande facklan". Hans stämma
var gäll och skärande, han talade långsamt och
hade för sed att under samtalet gnida vänstra
handens innersida med den högra tummen.
Det själsliga uttrycket i hans ansikte tydde
emellertid på hög intelligens och stor hjär-
tegodhet. —

Förunderligt är, att medan många av de
framstående män, som voro samtida med
Rahbek och sågo honom med hans många
underligheter över axeln, numera äro glöm-
da, och ehuru hans egna arbeten i stort äro
föräldrade, hans minne alltjämt fortlever i
Danmark. Dock må erkännas, att det huvud-
sakligast är i förbindelse med hans hustrus
namn, som Rahbeks gått till eftervärlden.

med sin anmärkning, om hon icke trodde, att
gudarne kunde se henne bakifrån, det vet jag
inte, men det vet jag, att om jag sade till
hennes knäböjande nåd att vecken på henn-
es kjolar icke fölle på det moderna sättet, så
skulle hon frukta detta långt mer än att krän-
ka gudarne. Ve! den utstötte, den eländige,
som inte förstår detta. Pro dii immortales
vad är väl en kvinna, då hon icke är på mo-
det, per deos obscuro vad är hon när hon
icke är på modet!

Om det är sant? Ja, försök det: Låt äls-
karen, i det den älskade sjunker salig till
hans bröst och viskar: Din för evigt, låt ho-
nom säga till henne: söta Catinka, din fri-
syr är alls icke på modet. Kanske tänka
männen aldrig därpå, men den, som gör det
och äger anseende emedan han gör det, är
den farligaste mannen i riket. Hur saliga tim-
mar fästmannen tillbringar med sin älskade
före bröllopet, vet jag inte, men de saliga tim-
mar, hon tillbringar i min butik, gå hans näsa
förbi. Utan mitt kungabrev och min sank-
tion är dock bröllop en ogiltig akt eller ock-
så ett mycket plebejiskt förehavande. Låt
ögonblicket vara inne då de skola träda fram
för altaret, låt henne stiga fram med det
lugnaste samvete i världen, ty hon vet att allt
är köpt hos mig och provat i min butik, och
tänk er så att jag störtar fram och säger:
men, min Gud, min nådiga fröken, myrten-
kransen sitter alldeles fel, — kanske hela ce-
remonien blev uppskjuten. Men om allt det-
ta veta männen ingenting, man måste vara
modehandlare för att veta det. Det vill till
en sådan fruktansvärd reflexion för att kon-
trollera en kvinnas reflexion, att endast en
man, som helt offerar sig därför, förmår det,
och det blott om han är därför ursprungligt
begåvad. Lycklig är därför den man, som
icke inlåter sig med någon kvinna. Hon till-

Kamma Rahbek.

Utan Kamma vore nog även Rahbek glömd
och förgäten, och vem skulle utan henne ta-
la eller skriva om en fallfärdig gammal gård
vid namn Bakkehuset!

*

KAREN MARGRETHE HEGER.
(1775—1829)

*"O Kærlighed, som av min lave Hytte
ved Kamma skabte dig en Helligdom,
saa trofast huld som hun, ved vem du kom,
du dit og hendes elskte Hjem beskytt!"*
K. L. Rahbek.

KAREN MARGRETHE HEGER VAR
dotter till konferensrådet, assessorn Hans He-
ger i Köpenhamn. Modern var en syster till
den driftige fabriksmannen Chr. Drewsen på

hör honom dock icke, om hon änskönt inte
tillhör någon annan man, ty hon tillhör det-
ta fantom, skapat av den kvinnliga reflexio-
nens onaturliga umgänge med kvinnlig re-
flexion: modet. Se, därför skulle en kvinna
alltid svärja vid modet, då var det något i
hennes ed; ty modena är dock det enda, hon
alltid tänker på, det enda, hon kan tänka sig
samman med och in i.

Ni tro kanske att det endast är förnäma
damer, som hylla modet, långt därifrån. Se
bara mina sömmerskor, på vilkas toaletter jag
ingenting spar för att modets dogmer må
förkunnas med största eftertryck från min
egen affär. De bilda en chor av halvgalna,
och jag själv som överstepräst föregår med
lysande exempel och bortödsjar allt, endast
för att med hjälp av modet göra en kvinna
löjlig. Ty när en förförare skryter av att
varje kvinnas dygd är till salu för den rätte
köparen, då tror jag honom icke, men jag
tror, att varje kvinna har sin tid då hon är
mottaglig för modets vanvettiga och smitto-
samma självreflexion, som fördärvar henne
på ett helt annat sätt än förföraren. Jag har
försökt det mer än en gång, förmår jag det
inte själv så hetsar jag på henne ett par av
modets slavar av hennes eget stånd; ty som
man dresserar råttor till att bita råttor, så
liknar den fanatiserade kvinnans bett taran-
telns. Och framför allt är det farligt när
mannen träder uppmuntrande till. Om jag
tjänar djävulen eller Gud, vet jag inte, men
jag har rätt, jag vill ha rätt, jag vill det, så
länge jag eger en enda vittnen, tills blodet
sprutar ut från mina fingrar. Fysiologen lå-
ter avbilda en kvinnas kropp för att visa snör-
livets ödesdiga följder, vid sidan visar han
den normala bysten. Detta är riktigt, men
endast den ena är verklig: de gå alla med
snörliv. Skildra således den modesjukas elän-

Strandmøllen, bekant som anläggare av det
första pappersbruket i Danmark. Karen Mar-
grethe slöt sig tidigt till fadern, en i många
avseenden egendomlig man, kunskapsrik och
beläst, något av ett snille, men hård och
kantig till sitt väsen. Vid sidan av sitt ju-
ridiska ämbete drev han ett bryggeri, bygg-
de sig flera hus efter egna ritningar, var
en mästare i trädgårdsskötsel, komponerade
och spelade piano. Ett av hans huvudintres-
sen var astronomi, och han konstruerade
själv kikare, slipade linser o. s. v. för sina
observationer. Han var synnerligen händig i
allehanda papparbeten, vid vilken sysselsätt-
ning Karen Margrethe var hans medhjälpa-
re och förvärvade sig den färdighet i askma-
keri, som senare blev en av hennes käraste
sysselsättningar. Fadern intresserade sig
mycket för sin begåvade dotters utbildning,
han undervisade henne i astronomi, läste ita-
lienska och spanska med henne och anställ-
de för övrigt de skickligaste lärare, som då-
tiden erbjöd. En tid erhöi hon t. ex. lektioner
i teckning av den unge Thorvaldsen.

Till sitt nionde år deltog flickan med liv
och lust i de tre brödernas lekar och friluftsliv
i den stora och präktiga trädgård, som
omslöt boningshuset. Men vid denna tidpunkt
fick hon en liten syster — Christiane. Det
var hon, som gav Karen Margrethe det namn,
hon sedan alltid fick behålla. De två för-
namnen blevo nämligen på hennes barnaläp-
par till Ka-ma.

dig förskruvade förkrympning, beskriv den-
na smygande reflexion, som förtär henne,
blotta denna kvinnliga sedesamhet, som minst
av allt vet något om sig själv, gör det och
du har tillika dömt kvinnan och dömt henne
förfärligt. Upptäcker jag en gång en flic-
ka, som icke är fördärvad av kvinnornas oan-
ständiga inflytande, utan är ödmjuk och för-
nöjsam, hon skall dock falla. Jag bringar
hennes i mina garn, hon står redan på offer-
platsen: i min butik. Med den hänfullaste
blick, en förnäm nonchalans kan mäka, mä-
ter jag henne, hon förgås av skräck, ett
skratt från rummet intill, där mina avtalade
hantlangare sitta, tillintetgör henne. Och när
jag har fått henne utstyrd efter modet, när
hon ser vanvettigare ut än ett dårhushjon,
så vansinnig som en, som inte kan bli upp-
tagen på dårhuset, då går hon salig ifrån
mig, ingen människa, inte ens en gud kan
förfära henne, ty hon är modern.

Förstår ni mig nu, förstår ni, varför jag
kallar er medsammansvarne, om än ej sådana.
Förstår ni min uppfattning av kvinnan.
Allt i livet är en modesak, gudsfruktan är
en modesak, och kärlek och fiskbensskjortor
och en ring i näsan. Så vill jag med upp-
bjudande av min yttersta kraft komma den ge-
nius till hjälp, som begär att få skratta åt
det löjligaste djur på jorden. Har kvinnan
reducerat allt till mode, så vill jag med mo-
dets hjälp prostituera henne som hon har för-
tjänat; jag vilar icke, jag modehandlaren,
min själ rasar när jag tänker på min upp-
gift, hon skall till sist komma att gå med en
ring i näsan! Söken därför ingen att älska,
uppgiv kärleken som det farligaste grannskap,
ty även edra älskade skulle komma att gå
med en ring i näsan.

Såväl konstnärliga som enklare
SVENSKA MÖBELFABRIKERNA

MÖBLER

ATT GÅ I BODAR — KVINNANS NÖJE OCH KONST.

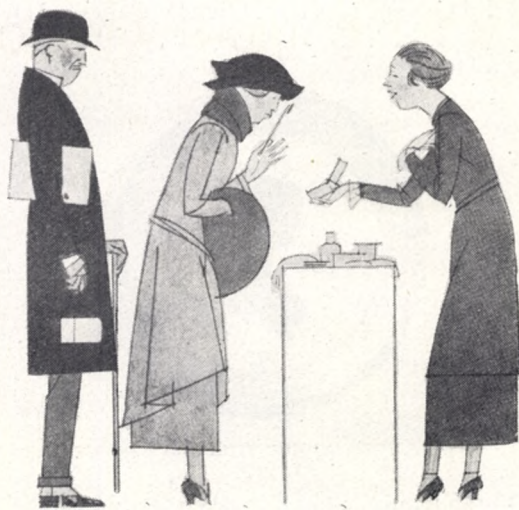
MANNEN GÅR I BUTIK FÖR ATT KÖPA en halsduk, en resväska — kort sagt något bestämt. Kvinnan helt enkelt — går i butiker. Det kan hända, hon går in för att köpa ett sidenband och kommer ut igen med en hel sidenklänning. För henne innebär det att gå i bodar fantasiens lek och upptäckarfärdens spänning.

Det kan följaktligen hända de mest underbara ting i en butik. I amerikanska noveller har jag läst om butiksflickor, som blivit förlovade med millionärer, under det de provat handskar på dem. Sådant händer inte här, inte av brist på handskar eller söta butiksflickor, utan av brist på millionärer. Men fränsett millionärerna bjuder vårt butiksgående på sensationer nog ändå. De senaste månaderna ha varit särskilt sensationella, och de ha också skapat nya typer av kunder med om inte precis var dag, så åtminstone var realisation.

Så där för några månader sedan var det i både Stockholm och landsorten formelig köpstreck inom åtskilliga branscher. Det fanns åtskilliga damer, som gingo omkring i butiker i tydlig förväntan om att en dag få sig en kappa, eller åtminstone sidenkofta förärad gratis. Eftersom de inte ha fått det än, ha de nu börjat köpa vad de behöva. Om-sättningen har blivit normal igen, säger man nu i alla större affärer, där vi förfrågat oss.

Det finns också de damer, som till omväxling med inhemska butikssensationer söka sig franska. Det är alla de där, som sitta dagen i ända lutade över kartongerna från Lafayette och Louvremagasinet, titta på underbara dessousteckningar och räkna regula de tri med francs. I sina ekvationer glömma de emellertid det viktigaste X:et: den utlovade artikeln i verkligheten. Det sorgliga facit visar sig — att så oändligt mycket av dylika parisiska realisationsvaror får gå retur till Frankrike.

Hos J. F. Holtz' mode- och sybehörsaffär i Stockholm säger man: Damerna ha blivit ganska ekonomiska nu för tiden. Det märks, att de mycket ofta sy sina kläder hemma. Vad vår bransch angår,

är det för resten tydligt, att när de lager vi nu utsälja till delvis underpris, tagit slut, komma prisen att gå upp igen.

I Sidenhuset i Stockholm — där man bl. a. i engros-avdelningen visar på en kanske fem meter bred monter: "där ligger för en million!" och med berättigad stolthet tillägger: "vi ha det bäst sorterade lagret i Europa!" — säger man bl. a.: Vi ha fullt upp att göra i minuthandeln, utmärkt om-sättning. Men i landsorten har man liksom alldeles kommit av sig. Där säljes ingenting — det är bara små order som komma in.

Apropå Sidenhuset, finns det någon enda dam, som inte anser sig vara absolut kännare ifråga om siden, pälsverk och juveler? Ack, ack, på dessa tre ting blir man kännare först efter års studier, praktiska och teoretiska. Kanske skola de vara benägna instämna, som i dessa dagar se det billiga realisationsridnet från de små realisationsaffärerna remna under sina händer.

I Gustaf Holmbloms kappaffär, Stockholm, sammanfattar man sina erfarenheter så:

Så snart vi hade hunnit få ner prisen till den nivå att de passade kunderna, kommo dessa också och vi ha lika stor omsättning som förut. I vår bransch torde prisen nu komma att hålla sig där de äro. Till våren bör man kunna få en elegant promenaddräkt för 250 à 300 kronor.

*

Den äkta mannen, som väntar utanför skyltfönstret, medan hans maka är inne i butiken, är en tragisk figur. Det är egentligen bara i ett sammanhang, som de tre: mannen, hustrun och butiken bilda en harmonisk sammanställning, — det är när det äkta paret köper upp mat.

— Det blir allt vanligare, att man och hustru gå ut tillsammans och göra sina uppköp för bordet, säger disponenten Oldenburg vid Nordiska Kompaniets Livsmedelsavdelning. För resten är det en sund vana. Det skadar inte, att mannen får se, hur besvärligt och kostsamt det är att hålla hushållsmaskineriet i gång.

Disponent O. ger små andra bidrag till den moderna kvinnans psykologi, sådan den yttrar sig på hennes trots allt väsentligaste område. Den moderna kvinnan är ju i högsta grad självständig, inte sant? — men det slår ändå aldrig fel, att hon inte inför hummern eller gäslevern en cröute säger: "jag skall fråga min man!" — "det där tycker inte min man om." — Och vidare: hustrun säger: "i morgon skall jag ha något mycket enkelt, för då är inte min man hemma." Mannen däremot talar: "i morgon är inte min hustru hemma; ge mig något riktigt fint till min lilla herrmiddag".

Den moderna kvinnan har emellertid också blivit allt redigare. Hon förstår bättre än förr att koncentrera sina inköp till en viss dag och springer inte och köper salt på måndagen och peppar på tisdagen eller — det värsta av allt — alltihop i sista ögonblicket på lördagen. Och så köper hon mer än förr färdiglagade rätter, eftersom hon har ont om både tjänare och sin egen tid. E. TH.

Det förmögna och framstående Hegerska hemmet var en samlingsplats för alla slags talanger och lärda män, infödda och utländska. Där utövades en storartad gästfrihet, allt var stilfullt och elegant, och på teatern hade familjen sin abonnerade, dyrbara loge.

Då en rikt begåvad flicka växer upp i ett sådant hem och under inflytande av en far, så sällsynt utrustad och så originell, som assessor Heger var, måste hon ju jälv danas till något egenartat. I bildning och kunskaper stod också Karen Margrethe vida över sina jämariga, men hon visade också i väsen och uppträdande en självständighet, som på denna tid var mindre vanlig. Hennes klädsel var aldrig efter sista modet, icke heller hennes frisy; de brukliga höga tornprydnaderna till trots bar hon det mörka håret i lockar kring de smala skulderna.

Till figuren var Kamma liten och finlemmad, i sina rörelser livlig och graciös. Hennes drag voro öppna och självfulla och uttrycket i de blåa ögonen än vemodigt, än blixtrande skälmskt. Det var dessa ögon, som jämte den stora karaktäristiska näsan gav ansiktet dess prägel.

I den ansedda Drewsenska familjen, där Rahbek blivit introducerad, gjorde han bekantskap med såväl Karen Margrethe som hennes mest avhållne bror, Carl, en synnerligen sympatisk och kunskapsrik ung man, vilken var anställd som privatbibliotekarie hos tronföljaren, prins Kristian. Rahbek blev

Hegers intima vän och infördes i hans hem, där han på närmare håll såg och talade vid hans syster. Hon å sin sida kände sig oemotståndligt dragen till den originelle och kunskapsrike mannen, som vid denna tid stod på höjden av litterärt anseende.

Kamma var något över 20 år gammal, då hon i januari 1796 gav den 35-årige Rahbek sitt ja. De förlovade visade genast, att de icke en smul frågade efter konvensansens fordringar; de varken kungjorde sin förbindelse eller växlade enligt sed och bruk ringar. Detta roade de sig med först på äldre dagar eller närmare bestämt på sin 30-åriga bröllopsdag.

Då Rahbek av assessor Heger begärde hans dotters hand, ville han samvetsgrant redogöra för sin ekonomiska ställning. Men den blivande svärfadern avbröt honom med orden: "Några vidare förklaringar behövs inte; jag känner er som en hederlig man, som vet vad han gör."

I själva verket var Rahbeks ekonomi just vid den tidpunkten, då han skulle gifta sig, oerhört miserabel. På grund av sin politiska anslutning till P. A. Heibergs parti och sin vänskap med denne man, lämnade han i Tilskuaren plats åt Heibergs politiska artiklar och visor. En dylik artikel gav anledning till, att Rahbek erhöi en skarp skrapa från regeringen, något varöver han kände sig så kränkt, att han begärde sitt avsked som ämbetsman, d. v. s. som professor vid universitetet. Dessutom delade han samtidigt

av sitt hjärtas godhet inkomsterna för sina tidskrifter med en vän, som var i trångmål och som han upptagit till medredaktör.

*

I närheten av Frederiksbergs slott utanför Köpenhamn, alldeles intill Söndermarkens vackra skogspark och ovanför Kallebodstrands fredliga vatten, låg på en backe en förfallen och skröplig f. d. bondgård, bestående av — förutom åtskilliga uthus — huvudbyggnad och två med denna sammanbyggda flyglar, alla i två våningar. Gården, ursprungligen uppförd 1692, hade varit i mångas händer och en tid tjänstgjort som gästgiveri. Sedan det blivit på modet med "sommarnöjen" företog sig den siste ägaren att hyra ut de olika lägenheterna till spekulerande hyresgäster. Bland andra sådana hade Rahbeks vän, Christen Pram, slagit sig ner här på Bakkehuset, som gården hette. Och då Rahbek intet högre önskade än att flytta från hemmet och sin despotiske far, mottog han med glädje Prams erbjudan att över sommaren komma ditut och dela hans ensamhet. Vid sitt första besök därute lade han sig rakt på golvet — något som kom den förskräckte vännen att tro, att han fått ett slaganfall. Men Rahbek förklarade anledningen vara, att han på detta sätt sökte få det "litet högre till taket". Trots de till och med för dåtiden så ovanligt låga rummen, trivdes han emellertid från första ögonblicket så utmärkt, att han, 20 år gammal, på

PÄHLSSONS
Dessertchoklader
Högfina kvalitétér
Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pahlssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö

Tuppens Zephyr
och Ni köper ingen annan.

MINA LEVNADSMINNEN.

AV HELENA NYBLOM.

(Forts.)

TILL LIMNELL SJÄLV SKREV JAG en gång en dikt, som jag tyckte likna Lyran. Däri stod det hurusom Lyrans byggmästare hade skapat Lyran.

"Lyran" Digter tänkte saa:
"Skal mit Digterværk jeg trygge,
Maa jeg paa en Klippe bygge,
Klippen kæmpestærk og graa.
Men i Søen skal den dølge
Hemmeligt sin faste Fod;
Der skal Bølge jage Bølge
I et festligt Jubelfølge.
Der skal Sejlervrimlen drage
Frem bag Skoven og tilbage
Over Mälarns grønblaa Flod.
Intet glæder som Forandring,
Bølgevimmel, Sejlervandring,
Hvis min Sag jeg ret forstod; —
Siden, hejsa! Op i Skoven!
Bliver det for varmt ved Voven,
Bliver det for hedt ved Stranden,
Maa man kunne køle Panden
Fri for Støvet
Under Løvet,
Her, hvor Birkens Grene vifter,
Her, hvor Sol og Skygge skifter
I ett sålsomt Tryllespil,
Her, hvor Granens Mørke brister
Ømt for Solens Flyvegnister,
Her hvor Ranker,
Fri som Tanker,
Slynge sig hvorhen de vil." —

"Lyran" Digter sagde da:
"Alle Bække op at springe!
Thi om "Lyran" skal det klinge
Rundt omkring og oppefra
Altid som en Strengklang.
Hvor man end sin Fod vil flytte,
Skal man standse for at lytte
Tavs til Vældet,
Der fra Fjeldet
Henrykt ud i Solen sprang.
Intet glæder som at føle,
Hvor et Draabevæld kan køle;
Kildebækkens altid rige,

Friske, udtømmelige
Rislestrømme
Skabe Drømme,
Der i Hjertet føde Sang."
Endnu nogle Skridt i Lunden,
Og med Et var Pladsen funden,
Der hvor over Skov og Dale
I den svale
Äthermildhed,
Sommerstilhed,
Solen kysser Bjergets Top.
Her hvor Skoven helt tør sige
Alle sine hemmelige
Tanker søde,
Her af bløde
Mosdyb voksede "Lyran" op.

"Lyran" Digter hurtig bød:
Roser, Roser allevegne!
Ja, med Roser skal det regne, —
Af de hvide,
Drømmeblide,
Og af dem med dunkel Glød!
Roser her skal Jordanen dølge,
Rosendoft med Luften følge!"
— Og en yndig Rosenbølge
Hurtig rundt om "Lyran" flød.
"Nu med Buer og Altaner
Over alle Klippens Graner
Spände vi min Örnerede!
Set fra Stjerne dernede,
Skal det synes, som den svæved,
Som om Klippen selv den häved
Paa de stærke Kämpeländer.
Mächtig, høj vi Buen spänder,
Thi jeg byder, at Altanen
Favner hele Sommerhimlen,
Hele Nattens Stjernevrimlen,
Og naar Solen skrider Banen,
Skal den stundom os forgyldte,
Stundom og i Skygger hylle
Mälarn og de grønne Öer,
Stundom kun som Lysglimt ramme,
Men med fulde Straaler flamme,
Inden den mod Natten dör.
Her skal Öjet henrykt følge
Grønne Skove, Söens Bølge,
Näre Holme, fjerne Näs
Med smaragdgrönt Sommergräs,

Hvide Villaer, Haver, Sletter.
Her skal gennem Sommerätter
Svømme mod os fra det Fjerne
Over Vandet manges Stjerne
Grönliggylden, dunkelröd.
Hejset höjt i Baadens Master,
Der forbi min Klippe haster
Og med hörlig Hjertebanken
Farer fremad, blot ved Tanken
At saa när den "Lyran" flöd.
Men bag Klipper og bag Strande,
Höjt bag alle smule Vande,
Som en Tanke stor og glad
Bag ved alle milde Drømme —
Lägger jeg en Kongestad,
Hvorpaa alle Straaler strømme!"

Saadan skabtes "Lyran" Digt,
Underfuldt og tryllerigt
Gled det over Drømmens Skranker,
Saadan löstes Skovens Tanker
Af en vänlig Digterhaand —
Han som ikke vilde binde
Noget fast med stramme Baand,
Men kun Middel vilde finde
Til at give hvert et Trä
Plads at sprede fuldt sin Krone,
Hver en Bäk sin rette Tone
Hver en Blomst sit varme Lä, —
Han som ret till Bunden kjender,
At Natur og Kunst er Venner,
Elskende, som altid länges
Haand i Haand at skride frem —
Og hvor Vejen for dem stänges,
Skal den af en Digter spränges,
En af dem som Himlen sender,
For i Tid at redde dem. —

Derfor er en egen Duft,
Hvor den höje "Lyra" troner,
Dobbelt ren er Himlens Luft,
Som den flöd fra bedre Zoner,
Derfor löses sagtelig
Sjärens länge bundne Vinger,
Naar blot "Lyran" Streng klinger;
Derfor er den Stund saa rig,
Som man drömmer i dens Arme;
Derfor er en sydlig Varme
Om dens blomsterröde Morgen.

allvar flyttade ut till detta Bakkehus, där han sedan blev bofast för hela sitt liv.

"Det blide Venskab ved min ædle Pram mig först til Bakkehusets Skygger bragte",

säger Rahbek på äldre dagar i en dikt. Och detta var för den sentimentale unge mannen en stor fördel. Ty i och med bosättningen härute kom han så småningom ut ur sin Wertherstämning. Pram införde honom i närboende, bildade familjer, där man levde ett sunt och glatt sällskapsliv, och snart upphörde han, ehuru med bibehållen vänskap för fru Rosing, att sucka och kvida för henne.

När nu Rahbek skulle gifta sig, kunde han med sin inbitna vanenatur inte tänka sig att bo på ett annat ställe än det, dit han i så många år i ur och skur traskat från — och till — staden. Inte heller hade han råd att hyra en bättre och bekvämare bostad. Kamma själv var förtjust över utsikten att få "bo på landet" och kände ingen förskräckelse för stället avlägsna belägenhet. Och icke det bittersta bekymrade hon sig om sin tillkommandes ekonomiska ställning. Uppvuxen i ett rikt hem, saknade Kamma allt begrepp om pengar och hade troligen icke ens ägnat en tanke åt, om Rahbek kunde försörja en hustru eller ej.

Vigseln mellan detta, som man tyckte, så "omaka" par skedde den 31 augusti 1798. För att undgå nyfikna bespejare reste kontrahenterna i all tysthet ut till Frederiksbergs lilla kyrka, där de förenades i närvaro av

endast brudens far och ett par vittnen. Från kyrkan for man direkt till Bakkehuset, som var vackert smyckat med blommor, och där middagsbordet stod dukat. Detta var hela ståten. Men Danmarks diktare strängade sina lyror till de nygiftas ära.

I Bakkehusets östra flygel, som var bäst bibehållen, hade Rahbek hyrt bottenvåningen, bestående av kök med jungfrukammare och fyra rum. Ett av dessa, med dörr direkt till trädgården, tjänade om sommaren till genomgångspassage ditut och stod om vintrarna oeldat. Bostaden bestod således i själva verket av blott tre rum: sängkammaren, Rahbeks arbetsrum och "Dagligstuen" eller vardagsrummet. Detta var ett rymligt hörnrum med tre fönster vettande ut mot trädgården. Det ena var ett hörnfönster, och härifrån hade man en vid och vacker utsikt till Amager och den svenska kusten. I klart väder kunde man se tornspirorna i Malmö.

Vid rummets ena vägg stod ett gammalt klaver, som sällan öppnades, enär husets fru avstod från att spela, emedan dess herre rent ut avskydde musik. Vidare fanns här en bred och rymlig soffa, som begagnades, då en eller annan gäst av ovädret tvangs att kvarstanna över natten. Mitt på golvet stod det massiva matbordet med plats för 8 personer. Detta fick även tjänstgöra som skriv- och arbetsbord och var ständigt så belamrat med varjehanda, att i vardagslag blott ena hälften avröjdes vid dukning. Framför fönstren

hängde gardiner av grönt yllemoaré med smala tvärkappor upptill.

Den första tiden efter giftermålet formade sig livet härute helt stillsamt. Rahbek utvecklade både av nödtvång och vana en enorm flit, som större delen av dagen fängslade honom vid skrivpulpeten. Dessutom hade han att i staden sköta sina förrättningar som sekreterare hos hertigen av Augustenborg och i undervisningskommissionen. Och fortfarande var han ivrig frimurare, teater- och klubbvän. Lyckan och välbehaget vid den unga hustruns sida åstadkom inte den ringaste förändring i hans levnadssätt.

För att utfylla vinteraftnarnas ensamhet för system flyttade Carl Heger ut till Bakkehuset, där han bodde ända till 1809. I sällskap med den avhållne brodern gav Kamma sin medfödda fallenhet för lek och skämt fria tyglar. Trots fruvärdigheten kunde hon utveckla en barnslig munterhet och roa sig på det mest uppslupna vis. Det var, som om hennes inneboende starka livslust på detta sätt måste skaffa sig luft i ensamheten och avskildheten. Och Carl deltog med pojaktigt glädje i upptågen. Alla syskonen Heger ägde en betydlig skådespelartalang (brodern Stephen var skådespelare) och ett utpräglat sinne för det komiska. De excellerade i att härma andra människors sätt att tala och röra sig, och hade de upptäckt något tillgjort och affekterat, så sparades inte vederbörande.

KAPPA BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT & FÄRGERI AB GÖTEBORG

Prisnedsättning i enlighet med de nya garnpriserna, å våra
Möbetyger, Gardiner, Bomullstyger, Mattor.
Prover på begäran, -- --
Precisera vad som önskas. -- -- Konstflitens Försäljningsmagasin, Göteborg.

Derfor flygter Hjertesorgen
Fra dens grønne Klippe brat;
Derfor Stjernehären spröder
Större Glans end andre Steder
Over "Lyrans" blide Nat.

Carl Linnell och hans hustru Fredrika Linnell voro två mycket olika personligheter, men kompletterade varandra på ett lyckligt sätt. Linnell var en konstnärligt anlagd man, vaken och observerande, med starka sym- och antipatier. Han var till sitt väsen stilla och älskade stillhet och ensamhet. Han var lång och bredskuldrad, höll sig rak och gick långsamt och något tungt, beroende på att han var plattfotad. Han bar långa, mörka polisonger och rätt långt, mörkt hår. Men fastän han inte yttrade sig mycket, såg man på skälmen i hans ögonvrå, att han tog livlig del i allt som försiggick och att han hade sitt nöje av varje roligt infall eller kvick replik som växlades i sällskapet omkring honom.

Få människor har jag känt som kunde lyssna som han, och oaktat sitt värdiga och lugna väsen satt han inne med en ovanlig grad av entusiasm. Så tyst han var, så saknades han obeskrivligt, när han inte var närvarande. Det var som om hans närvaro satte mera liv i allt och alla. Björnson sammanliknade honom en gång i ett skåltal med ett järnvägståg som glider sakta, omärkligt och tungt in på perrongen, efterlängtat av alla de väntande.

Om man var ensam på Lyrans, gick han gärna in i sitt lilla arbetsrum på kvällen, där han satt över sina teckningar och planritningar. Han arbetade jämt på Lyrans utvidgande och förskönande.

En härlig mänskenskval på senhösten, då fru Linnell och jag hade strövat omkring i björkskogen, bedårade av skönheten i mänskenet, ropade vi till Linnell, att han dock äntligen fick komma ut och se hur vackert där var. Men han svarade mycket lakoniskt från sin arbetslampa: "Jag vet hur där ser ut!" — Om han var försiktig med att yttra sin hänryckning över saker och ting, så var däremot fru Linnell överflödande i sin entusiasm. Hon blev mycket lätt hänförd, och ofta över alldeles motsatta ting. — Om Linnell var praktisk och observerande, så var fru Linnell däremot abstrakt och ganska kritiklös. Linnell intresserade sig mest för allt slags konst, hans frus största intresse låg åt det sociala hållet. Älskade han ensamheten, så hade hon däremot avgjord talang för sällskaplighet och såg gärna många människor hos sig. Om Linnell kanske helst hade utvalt ett halvt dussin människor till sitt umgänge, så hade fru Linnell hjärta för alla, och isynnerhet för alla hon kunde vara till någon tjänst eller hjälp.

Från tidig morgon till sent på kvällen var hon verksam, allra mest under de första morgontimmarna, då hon satt i sin lilla sängkammare, där allt var inrättat efter små och låga mått, passande för hennes lilla person, och där dörrarna stodo öppna till "serren" utåt gårdsplanen, med höga fuchsior och nerietråd. — På natten brann hennes lampor länge, efter att alla Lyrans invånare lågo i djup sömn. Hon hade så många skyddslingar att taga reda på, så många vänner att skriva till, så många kommittéer och föreningar i vars affärer hon måste delta, att dagen inte alls räckte till. Ofta kunde hon sova blott ett par timmar på natten, men i stället hade hon stor lätthet för att falla i sömn under dagen, ibland mitt under det någon läste högt, ja under det hon själv läste högt, vilket hon förresten gjorde utmärkt. Det var alltid så mycket som upptog henne, att hon ibland kunde bli ganska distraite. En söndag då rätt många voro församlade i stora salongen och hon höll på att läsa predikan, hördes plötsligt någon skrika på ett ångestfullt sätt. Fru Linnell störtade ut, medan vi andra sutto kvar i väntan på att hon snart skulle återkomma. Men kvarten gick och hon visade sig inte. Då reste Linnell sig och vandrade ut för att taga reda på sin lilla fru. Och se! Hon fanns i köksdepartementet, där hon rådgjorde med kökerskan. De förfärade skriken hade visat sig vara av ingen betydelse, och så hade fru Linnell kommit att tänka på middagen, och att hon hade något att tala om med sina jungfrur, varför hon hade begett sig ner i köket och alldeles glömt bort sin väntande fåråhjord i gröna salongen. Det var mycket roligt att se Linnells ansikte vid detta och liknande tillfällen. Det riktigt strålade av munterhet och skälmaktighet, medan han skrattade ett litet inåtvänt och oemotståndligt smittosamt skratt. Han uppfattade så helt sin lilla hustrus iver, mångsidighet och lustiga distraktioner.

I sin smak för litteraturen — och hon läste mycket — var fru Linnell huvudsakligen spekulativ. Hon fördjupade sig starkt i Ibsen, av vars dunkla dramer hon gav en mycket dunkel förklaring. Den konkreta och spontana diktingen rörde henne inte så mycket. Ju obegripligare det var, desto mera lät hon sig imponera. Det var detta som kunde ge henne en anstrykning av abstrakt, teoretiskt tänkande, och som fick Wennerberg att säga om henne, en gång då jag uttryckte min kärlek till henne: "Jag kan väl inte omfamna en abstraktion!" —

Men så var hon i verkliga livet en prak-

tisk liten människa, som hade utmärkt förstånd på att organisera, och fastän man allmänt talade om och beundrade hennes goda huvud och sinne för allt möjligt slag av konst och vetenskap, får dock jag, som känt henne noga, säga, att det största hos henne var hennes goda hjärta och outtröttliga iver att hjälpa, så långt hennes händer kunde räcka.

Till det yttre var hon mycket liten till växten och blev småningom rund som en boll, hade en frisk, blomstrande hy och var i hög grad närsynt. Jag har aldrig sett henne utan lorgnetten på näsan. Den lämnade henne aldrig. Jag kommer ihåg, att en kväll, då Anna Hamilton och jag voro hos Linnells i Stockholm, vi, sedan vi tagit godnatt och gått in till oss, hörde ett underligt buller i rummet bredvid. Då vi öppnade dörren, fingo vi se fru Linnell, i kort, röd stubb, uppkruken mycket högt på en hylla med en väldig fotogénlampa i handen och lorgnetten på näsan, ivrigt sökande efter en bok. —

Kanske det var samma bok, i vilken hennes man fann henne läsande, då han först kl. 3 på natten hade kommit in i sängkammaren. "Ni kan tänka er", sade han högtidligt. "I stora salongen stod frun under ljuskronan med boken upp under näsan och slök romanen!" och därpå följde hans undertryckta, förtjusta skratt.

Det var detta barnliga, oberäknliga som — efter min mening — utgjorde fru Linnells största charm mycket mer än hennes kunskaper och duktighet i alla sociala företag. Förresten tycker jag, att det alltid är det barnliga hos människor som är det bästa hos dem. Män, och ofta mycket intelligenta män, bruka äga en barnlig sida, som just utgör deras styrka. För det mesta känna människor sig generade, när andra iakttaga och kanske dra litet på munnen åt denna egenskap, som de smått skämmas för. De veta inte hur sant det är vad Björnson har sagt:

"Hvor tidt en Kämpe faldt med Skam,
Det Barnet var som reiste ham."

Människor, som inte bevara något av det barnliga hos sig, utmärka sig gärna genom att vara viktiga — den obehagligaste av alla egenskaper — och ju längre man lever, dess mera komiskt förefaller det en, att människor anse sig ha grund till att vara viktiga över vad det så vara må, antingen det nu är utseende, talanger, börd eller pengar. — Viktighet gör folk komiska, varemot barnlighet hos en vuxen människa blott kan väcka ens munterhet.

(Forts.)

En gång företogo de bägge syskonen en resa efter häst till pastor Mynster i Spjellerup, och Carl Heger — av system kallad "Hufe" — skulle köra. Kamma surrade då fast på hans rygg ett porträtt av Luther i glas och ram, ämnat som gåva till Mynster. Själv berättar hon i ett brev om deras högst äventyrliga färd, att sedan Hufe, som "pine-död" aldrig kört förr, i flera dagar övat sig som kusk genom att binda fast ett segelgarnsnöre i fönstret, de två "kujonerna" begåvo sig på resan med föresatsen att vid framkomsten utgiva sig för ett slaktarfolk från Köpenhamn, som kommit för att se på stutar.

Men Kamma försummade icke i all sin ystra lekfullhet sina husliga plikter eller de intellektuella sysselsättningar, hon idkat i föräldrahemmet. Hon tvärtom begagnade de många ensamma timmar, som hon disponerade,

till fortsatta språkstudier på egen hand. Under det hon stickade strumpor åt sin man eller spann för att hålla fötterna varma i de kalla och dragiga rummen, hade hon böckerna bredvid sig. Engelska var det språk, som tidigast tilltalat henne, och de engelska klassikerna voro hennes litterära husgudar. Hon läste flitigt spanska och italienska och begynte även studera portugisiska. Då hon framdeles kom att syssla med trädgårdsodling, begagnade hon sig av vetenskapliga, botaniska verk på latin och med Poul Martin Möllers hjälp genomgick hon de grekiska tragedierna på originalspråket. Då hon en gång i brev till den lärde Mynster begagnat ett spanskt citat, som han inte förstod och därför hämnades med att skriva ett hebreiskt, skyndade sig Kamma att med broderns bistånd lära sig så mycket av detta språk, att

hon i nästa brev kunde själv uppakta med hebreiska citat och dessutom påvisa för Mynster, att han skrivit ett ord felaktigt.

Överhuvud voro Kamma Rahbeks språkkunskaper vida över det vanliga måttet och ha mycket bidragit till att utbreda hennes ryktbarhet. För isländskan, som hon hade gott tillfälle att få lära, emedan flera unga isländare kommo att gästa Bakkehuset, saknade hon lust och anlag. Ja — samma omdöme må väl gälla svenskan, ty då hon en dag av en vän som gåva erhöill Atterboms dikter, utbrast hon i komisk förtvivlan: "Skal jeg nødvendigvis ogsaa forstaa Svensk? Er det Dem ikke nok, at jeg hjælper mig frem med et halvt Dusin andre Tungemaal?"

(Forts.)

Äkta Spets- & Sidendépôt

LINNÉGATAN 38

A. T. 187 00.

3 tr. HISS.

Riks Ö. 4 36.

Till utstyrselar!

Spetsar, Schweizerbrodyr,
Linne- och Bomullsväv.

SPELAR MIN LIND? NOVELL AV HARALD WÄGNER.

HERR HARRY FEIF DREV TRIST och obeslutsam genom sin tomma sommarvåning. Det var en stockholmsk högsommarsöndag och led fram emot fem. Det är den tid på söndagseftermiddagen då alla ha tråkigt, den fräscha vilodagsmorgonen är förbrukad, sjaskig, gatorna äro tomma och dammiga och kvällen har ännu icke kommit som med sina dagrars och skuggors spel sätter i rörelse fantasien, vilken ensam är den som ger värde åt millioner som åt tjugufemöringar och åt sköna kvinnor. Till på köpet började det ringa i alla kyrkklockor, melankoliskt och hopplöst — vem går i kyrkan en sommareftermiddag? Ur portvaktens våning luktade kålsoppa med fläsk som det gjorde alla dagar runt året, i huset mitt emot satt en halvgammal fröken och tittade som hon alltid gjorde alla dagar, några barn stodo på gatan och försökte reta en hund, men den vände trist svansen mot dem och försvann. Ingenting hände, allt stod överkligt stilla. Harry Feif var ledig från posten, men han skulle hellre velat ha fritt en vardag. Då var det stimulerande att gå ut och känna pulsen av livet omkring sig. Våningen föreföll odräglig, och han saknade den fyraåriga flickans larm och kringströdda leksaker, som han stundom svor litet över då han satt vid sitt skrivbord och försökte komma till rätta med sin påbörjade roman. Han saknade sin lilla blonda och anspråkslösa hustru, vars outrotliga fryntlighet och belåtna tacksamhet för allting eljest föreföll honom en retsam gest mot livet, som han själv aldrig ämnade försona sig med. Just nu fann han möblemanget gammalmodigt och utan charm, alla dessa föremål som evigt voro desamma, tycktes honom överflödiga, då ingen var där för att begagna dem. Men såg han närmare, voro de i alla fall liksom besjälade. Barnets händer hade överallt satt spår, på tapeter hade hon ritat, i pianot hade hon slagit bucklor; märken av små kängor syntes här och där. Han smålog, när han mindes hur han med knapp nöd räddat den stora kinesiska urnan, som var husets enda verkliga dyrbarhet, från henne, *Om Stina* ändå vore här, sade han. Han kunde se hustrun och barnet sitta ensamma och litet trista i stugan i skärgården, medan den långa dagen gick mot sitt slut. Han kunde se det litet vemodiga men fryntliga småleende varmed hustrun bevåpnade sig mot ledsamheten och höra henne säga som hon brukade: det blir nog bra...

Han satte sig ned vid sitt skrivbord och började tumla med papperen. En stockholmsk söndagseftermiddag skulle kunna bringa Apollo ur stämningen, tänkte han, men låt oss se om en halvlitterat posttjänsteman kan skriva. Men egentligen, fortsatte han sin tankegång, borde det bara få finnas stora konstnärer. Litterära stipendier äro bara till skada, för geniét bryter sig alltid väg, och de andra! Jag undrar om folk anar halvtalangernas tragedi, som alltid stå på Nebo och se bort på det förlovade landet, som de aldrig kommer in i? Dessa som aldrig få uppleva det inspirerande i att bli nedgjorda för ett verkligt gott arbete, men som få vara med om beröm som de innerst vet är orättvist. Baff!

Han kastade ifrån sig pennan och gick ut för att uppsöka sina vänner.

Det var ett kotteri mest unga konstnärer, dit han hörde. De trodde på framtiden och höllo till på källaren Berzelius, emedan brännvinet och biffarna voro så billiga där. Tillsam-

manus upplevde de den oroliga brytningstiden i en människas liv, innan hon definitivt hamnat i vissa åskådningar och fördomar, då hon famlar efter syner, samtidigt med att hon ängsligt bemödar sig att icke låta något undgå sig av det som brytes genom prisma. Det är innan hon kommit till den slutsatsen, att allting skall mista sitt värde och att endast godheten är meningsfull. De förenades av det som håller unga människor tillsammans, en lika nyfikenhet på livet, tvånget att söka sällskap och att tala eller tvista tillsammans, av vana och gemensamma dåliga affärer. De drevo omkring i Stockholm, som deras ungdom fyllde med lockande fantasier, som blev dem en underbar, sagorik och lockande storstad; de skildes på förmiddagen för att arbeta, men jagades åter ut i kvällsvimlet för att söka de syner varav konstnären skapar.

På kvällarna sutto de som sagt på Berzelius.

Posttjänstemannen Harry Feif som också hörde till sällskapet, var en lång, mager, mörk och tystlåten herre, som tycktes ha sagt vad han behövde då han var mycket ung. Han hörde till den i Sverige vanliga typ av unga män, som icke kunna låta sig genomslås av blotta känslan att vara till och nöja sig med detta, men som söka en annan och fördold mening i tillvaron. De jaga sällan efter lyckan, men famla omedvetet efter smärtans djupa mening. Han hade gift sig tidigt, och fastän han icke var olycklig, var det som om han gick omkring och sökte något att fylla sina dagar med. Olyckligtvis hade han börjat dikta litet; nu kunde han inte sluta, och nu sökte han skriva på en roman. Det roade honom, men tillfredsställde honom likafullt icke, och han sade till sig själv: När skall jag finna en mening i min tillvaro? Somliga söka lyckan och den fyller dem till slut med leda, andra drivas av sitt svarta öde att söka sig en djup olycka. Ve den som då icke kan omgestalta och smälta den till konst.

Varje kväll satt han och hörde på medan hans vänner utredde för varandra vad som menades med konst. Varje kväll gick han hem och kysste sitt sovande barn för att sedan sätta sig vid sina papper.

Hans hustru kom alltid och sade godnatt, medan han satt lutad över sitt arbete, ett rov för allt mera gnagande tvivel på sig själv. Hon hörde till de människor, som ta allting fryntligt, också ett sätt att väpna sig mot livet.

— Nå, går det bra att arbeta? frågade hon regelbundet lika muntert. Han fasade för denna retoriska fråga som icke kunde besvaras sanningsenligt.

— Ja, svarade han lika regelbundet. Det fanns intet annat att svara.

— Godnatt, sade hon då. Lycka till. Väcka inte Stina, när du lägger dig.

Så avspelade det sig varje afton, och den självklarhet, varmed hustrun antog att allting skulle gå så bra, kom honom att känna sin vanmakt större än den var. Nu hade han hoppats kunna arbeta, medan de lågo på landet. Men det gick inte heller. Alltså ut igen, ut till Berzelius och låta pratet och en smula sprit skölja alla tankar bort.

Han fann hela sällskapet i uppror. Det hade händelsevis tillökats med en ny medlem, en smärt elegant dam som presenterades som Gwendolen Mackenzie och uppgavs komma från Amerika. Det upplystes att hon var författarinna och att hon dessutom hade en mängd ärvda pengar. Skulptören Frijs som

infört henne meddelade avsidet att hon egentligen hette Svensson men antagit ett konstnärnamn, som kunde möjliggöra triumfer hemma och i utlandet. Man kunde icke säga eller skriva: den bekanta författarinnan Anna Svensson.

Hon hade faktiskt vänt upp och ned på hela sällskapet. Det var icke längre ett kotteri kamrater som pratade och roade sig; det hela rörde sig nu oavbrutet omkring miss Mackenzie. Den smärta och bildsköna unga kvinnan med det svarta, i pannan nedkammade håret, som gav henne ett svagt diaboliskt uttryck — hon hade anlagt det då hon avlade namnet Svensson — halvlåg i en soffa och mottog en hyllning från fyra unga herar som något absolut självklart. Alla voro fullt sysselsatta med att fylla hennes glas, tända hennes cigarretter och göra exkursioner till hoymästaren för att få extra likörranson till den törstiga författarinnan. Dessemellan hade de sysselsättning med att utfråga henne om hennes succéer utomlands och hemma. Hon väntade på det, och de gjorde det. Hon hade överallt mötts av de största framgångar som författarinna och kvinna. I den senare egenskapen hade hon överallt kvarlämnat förvildade tillbedjare.

Harry Feif satt och erinrade sig en bok som han hade läst av Gwendolen Mackenzie. Det var noveller som alla handlade om en ung flicka, som harmset tillbakavisade alla tillbedjare och alltjämt skön och gåtfull gick fram över deras krossade existenser, utan att någon kunde vinna henne. De voro skrivna som självbiografi, och Feif satt och försökte få det att gå ihop med att Gwendolen Mackenzie uppenbart med grovt artilleri sökte besegra de andra och lägga dem till sina erövringar. Hon lät intet gå sig ur händerna, icke den tafattaste komplimang; hon tillät icke att samtalet ett ögonblick svävade bort från hennes person. Hon kom i hög stämning och påyrkade champagne. Den kom, och det lyckades slutligen de fyra herrarna med Feifs tillhjälp få den uppskriven på räkning.

Fröken Mackenzie lät sig köras hem av skulptören Frijs.

Det lyckades henne sedermera att fullständigt spränga den gamla vänkretsen. För egen del lade hon beslag på skulptören Frijs som på flera månader icke tog i en modellerpinne men däremot gjorde ett större lån för att roa och underhålla henne.

Harry Feif undvek henne fullständigt. Han fruktade henne, fruktade för den aldrig tvekan anspråksfullheten som försagda och hänsynsfulla naturer ha så svårt att säga nej till. Men hon sysselsatte hans fantasi som diktare. Liksom i en blink såg han utspela sig på en osynlig scen en rad av konflikter, såg människor älska och hata varandra, njuta och förtvivla: kanske är det det som skall stå i en bok? sade han. Men om jag skriver det, vem garanterar att det icke överskrider den här fina gränsen mellan ett hjärtas bikt och film? Han kunde icke gestalta detta öde till dikt, det blev bara ett referat, en nyckelroman.

Han slängde pennan, som han måste göra så många gånger förut. Varför händer det mig ingenting som kan skaka upp mig? En man gick ut att söka olyckan... Eller också varför är jag sådan att mitt hjärtas oro aldrig stillas? Han tänkte på sin vän Frijs och på författarinnan. Han hade mött dem ett par gånger. Frijs hade det obeskrivliga uttryck över sig som en man får av alltför mycken

Institut för kroppskultur. Halldis Stabell

Kurser och privat undervisning i kroppskultur för vuxna och barn. Anmälningar mottagas mellan kl. 11—12. Särskild kurs för utbildning av lärarinnor. Odengatan 74^{III} Telefon Riks 2318

VARJE HEM

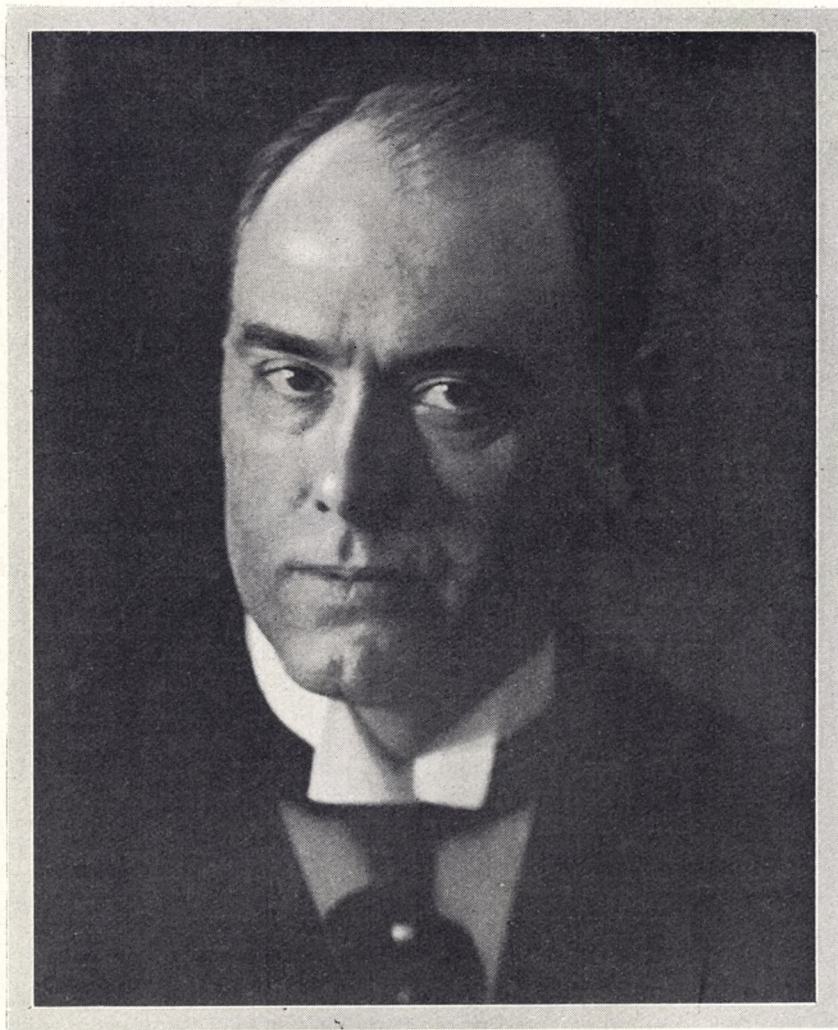
bör finnas

IDUNS KOKBOK

DÅ JOHN FORSELL TOG AVSKED.

PÅ SJÄLVA 25-ÅRS DAGEN av sin debut som operasångare gav *John Forsell* sin sista konsert och avslöt därmed en sängarbana, rikare på konstnärliga resultat än någon svensk sängare före honom uppnått. Det låter kanske mycket sagt i ett land, där det aldrig varit brist på framstående idkare av sängens konst. Men vem av våra operaartister nu eller fordom skulle väl kunna anses jämbördig med *John Forsell*? Stämmans skönhet ha många haft i likhet med honom och även apparitionens nobless, men den intelligenta dramatiska utmejslingen, de olika stilarternas säkra genomföring, mångsidigheten i kallet, och den fulländade sängkulturen — på dessa områden står han ensam bland exekutörer i svenskt musikliv. Se vi på hans verksamhet som operasångare möter oss ett galleri av mästerligt utarbetade gestalter såväl inom den klassiska som moderna operan, och som konsertsängare spänner han över vida områden på romans- och balladlitteraturens fält. På konsertpodiet har han för övrigt utfört en verklig mission genom att hos publiken presentera allt nytt och livsdugligt inom vår unga svenska tonkonst. Där har han varit banbrytare som sängare. Ett värdefullare stöd ha svenska komponister aldrig haft, ty hans nit och talang att tillvarata deras intressen och locka en mången gång för nysvensk romanssäng kallsinnig publik till uppmärksamhet och förståelse kunna icke värdesättas nog högt.

Och nu har han dragit slutstreck under sin konstnärsgärning med avskedskonserten i Musikaliska aka-

demien, som sällan haft en så gripen och andaktsfullt lyssnande publik. Sängaren var vid ypperlig röst och sjöng igenom det rikt tilltagna programmet glansfullare än någonsin, tyckte man, eller var det avskedets vemod, som gjorde att tonerna hade denna gyllene charm som tjuvar örat och sätter hjärtat i låga. Allt nog: aftonen blev oförgätlig. Och när slutnumret, Sjögrens "Ro ro, ögonsten" dött bort i ett pianissimo, trädde sängaren fram till podiets yttersta rand och bragte publiken sitt tack för att den lyssnande och erkännande följt honom, "sängens arbetare", som han kallade sig, med aldrig svikande sympati under det gängna kvartseklet.

Efter sängarens avskedsord, som gång på gång avbröts av den talandes djupa rörelse, framträdde operachefen Riben, bärande en jättelagerkrans, som han med några rätt torra tacksamhetens ord överräckte till *John Forsell* från Kgl. teatern. Därpå utbragte han ett tvåfaldigt hurra, vari det närvarande auditoriet med mycken kläm instämde för att tala vid dylika tillfällen, men för att tala vid dylika tillfällen, men hurraprop kunna de utbringa både rytmska och klangfulla.

I den brusande applåd varmed hela denna episod möttes från salongen låg publikens varma tack till sängaren för allt, vad han skänkt av skönhet i toner och fullboren dramatisk konst, ett tack för en gärning i fru Musicas tjänst, som blev stor genom geni, hängivenhet och odelad kraft, belackarna till skam och konstnären själv till ovansklig heder.

E. H—N.

lycka i kärlek. Och Gwendolen gick bredvid honom med ett på en gång fränstötande och lockande leende. För icke länge sedan irrade Frijs olycklig och sökande omkring efter henne och nu kan man se att de båda önska sig bort från varandra. Är det så som Äventyret, Sagan och Lyckan sluta, så bevara oss gud från dem. Bli det bara tomhet och leda, slutar allting, slutar spelet först när noterna längesedan tagit slut? Med ett styng i hjärtat tänkte han på sin hustru, som satt ödmjuk och liten, oändligt försagd och tålmodig och väntade. Skall *det* spinnas ut i en ändlös och dödande familjelycka, eller skall Äventyret och upplevelsen komma till mig? Livet är underligt...

Vid denna tidpunkt gjorde Gwendolen sin entré i hans liv. Han mötte henne en sensommarkväll, då han drev omkring och icke visste om han skulle besluta sig för ensamhetens pessimism eller källaren Berzelius. De gingo på Operabaren och fingo var sin whisky.

— Har ni läst min sista novell? frågade hon och räckte Harry Feif ett tidskriftshäfte. Han tog det och ögnade i novellen. Det var en uppenbar karrikatur av Frijs som gjordes till målare och kallades Frisch. Hon skildrade komiskt hans olyckliga och burleska lidelse för en blond, gåtfull och oåtkomlig skulpttris, som slutligen, uttråkad av denna tillbedjan, gjorde sin sorti ur berättelsen med en föraktfull gest för männens bottenlösa brutalitet.

Mig skall du aldrig göra till modell, tänkte Feif för sig själv. Men han beslöt att i sin tur studera henne. De gjorde sällskap den aftonen, de träffades oftare. Ett par dagar efter nödgades han göra en stor växel. Men det bekymrade honom mindre. Till slut märkte han att hon hade lagt beslag på honom, erövrat honom fullständigt. Mot hans vilja. Till sin förskräckelse märkte han att Äventyret som han önskat, hade kommit. Oundvikligt. Han älskade det och han avskydde det. Komiken i denna motsägelse undgick honom icke. Jag är inte mannen för stora och vassa upplevelser. Jag är ingen diktare.

Det började för honom en underlig tillvaro. Hans familj var ännu på landet och medan

Scener ur filmen "Johan" på Röda Kvarn. Marit (fru Jenny Hasselqvist) och Främlingen (hr Urho Somersalmi).
Se vidare texten sid. 263.

MÄRTHA OHLSSON, DEN IDEALISKA ACKOMPANJATRISEN.

ETT APROPÅ TILL JOHN FORSELLS AVSKED FRÅN TRIBUNEN.

UR ETT SKÅP TAR MÄRTHA Ohlsson fram en liten barnklänning av vit serge med plisséer och åttio-talssnitt. "Den hade jag på min debut", säger hon med ett leende. "Jag var fem år då och spelade en gavott, 'Heimliche Liebe' på en konsert på Vetenskapsakademien. När jag kom upp på estraden, kysste jag på fingret åt publiken, så fick jag se min far bland folket och ropade glad: Nej, se pappa! Det blev ett skratt, och alla voro mycket vänliga mot mig."

Recensionen över lilla Märthas första uppträdande finns ännu kvar, och det heter där att hon spelade "med rytmisk säkerhet men fraseringen var ännu ett barns." Och Söndagsnisse hade apropå debuten en skämtbild med ett litet lindebarn i en stältrådsställning, ivrigt spelande klaver. Sedan dess har Märtha Ohlssons namn stått några tusen gånger på program och i tidningsrecensioner, och alltid ha omdömena varit lika sympatiska. Ty Märtha Ohlsson är i sanning den idealiska ackompanjatriken, hennes konstnärliga förtjänster ha gjort henne lika uppskattad av musiker som av publiken, och det är alltid med välbehag som konsertbesökaren ser hennes blida, vänliga skepnad vid klaviaturen, vilken hon behandlar med så suverän skicklighet.

I hennes gammaldags trevna hem vid Frejgatan, som hon delar med sin syster, musiklärarinnan Ebba Ohlsson, finns massor av fotografier av svenska och utländska konstnärer, som hon under 21 års konsertverksamhet beledsagat på estraden, och de hjärtliga dedikationerna på vart och ett tala ett vältaligt språk. Hur anspråklös hon själv är bevisas bäst av det faktum, att hon blott en enda gång — år 1905 — framträtt med en egen konsert, fastän hon också är en utmärkt självständig pianist. Naturligtvis finns i raden av konsertkollegernas porträtt också flera av John Forsell, som hon ackompanjerat på bortåt 500 konserter över hela Norden. "Det är idel ljusa minnen jag har från dessa år", säger Märtha Ohlsson, som beundrande talar om Forsells ridderlighet och älskvärda väsen. Åt folkkonserterna ägnar Märtha Ohlsson ett särskilt varmt intresse: i 13 år medverkade hon regelbundet vid Arbetareföreningens konserter, och nu har hon i 14 års tid spelat varje vecka på Folkets hus-konserter. Vad hon älskar mest är dock kammarmusik, och det är icke uteslutet att stockholmarna snart få höra den välkända trion Tobias Vilhelmi—Märtha Ohlsson—Carl Lindhe på tribunen. Mottagandet skulle bli hjärtligt, det är säkert.

BABA.

hustrun då och då skrev sina ödmjukt förnöjsamma och fryntliga brev och undrade om han inte snart skulle komma ut till dem, levde han ett förtvivlat nöjesliv i Stockholm. Innerst inne visste han klart vem Gwendolen Mackenzie egentligen var; under pseudonymen och poserna såg han hennes väsens dolda Svensson. Han kunde också säga sig själv att han för henne icke var mera än en episod, knappast ens det, att hon använde honom som modell samtidigt som han var en tillfällig betalare av hennes nöjen. Men han blev henne aldrig kvitt. Hon var där och hon lämnade aldrig hans fantasi. Hon tog vid där han slutat i romanen och diktade den vidare. Han levde den, men skriven blev den aldrig. Till slut uppfyllde hon hela hans liv, han kunde icke tänka på annat.

En man gick ut att söka olyckan... hade han en gång skrivit i en novell, och han hade funnit den. Och ändock var han inte nöjd. Hans liv hade fått en mening, brännande smärta fyllde det med sin vällust och gav det sitt innehåll. Men i sitt hjärtas feighet flydde han för det. Feg är jag alltså också, sade han sig själv. Över mig svävar den bottenlösa komik, som är halvtalangens öde.

En gång skrev han till Gwendolen och bad henne att försvinna ur hans liv, bli borta utan avsked, gå sin väg från honom. Men samma afton satt han och lyssnade efter hennes steg.

Hon kom helt lugnt och hämtade honom. Ett övermodigt småleende lekte omkring hennes läppar. Det var som om hon funnit ett gott infall för en situation i en bok. Han undrade under vad namn han skulle uppträda i den, om han skulle heta Fiff eller helt enkelt Lundgren eller ha ett eller annat sliskt romannamn som Ulf Borge eller Alvar Hede.

Det blev en underligt hetsad afton, i en

Märtha Ohlsson i femårsåldern.

sällsamt förtvivlad stämning; det var som om han ville dricka upplevelsens kalk i botten. När han slutligen kom hem, ertappade han sig med att längta efter små, små familjebekymmer och vardagens grå enahanda. Han brast i ett torrt, hysteriskt gapskratt. Den bittraste droppen i tragiken är den komiska, som ligger från på bottnen. Det löjligas skimmer är det som sist belyser ett förstört liv.

Nästa dag kom ett brev från hustrun. Hon skrev helt stillsamt att hon glädde sig åt att han funnit den stora lyckan i livet. Det blir nog så bra för oss också. — Han fruktade för att denna sats skulle stå där, och den stod där, stillsam, utan ironi. — Se till att

jungfrun tvättar gardinerna, så att du har det ljusst och glatt i ditt arbetsrum.

Han lät brevet sjunka:

Mitt barn, snyftade han, mitt förlorade barn.

Han gick ut och irrade planlöst genom gatorna. Utan att märka det, hade han närmast sig Gwendolens hem. Han ringde på dörren: Om hon var hemma? Nej, hon hade rest bort, och inte sagt när hon skulle komma igen. Vill inte herrn lämna sitt kort? frågade jungfrun, som var klädd för att gå till Berns, med en retsam lördagslustig klang i stämman.

Han skakade på huvudet och gick vidare genom gatorna. Så underligt livet... Hur kunde det skissera upp en konflikt sådan som denna, där han stod mellan en kvinna och sitt barn? Och hur skall det lösa denna konflikt? Eller löser det överhuvud konflikter? Har det inte snarare för vana att låta dem långsamt förtvina i leda och tomhet, leda och tomhet...

Han drev vidare som en sömngångare, utan att se, utan att höra, utan att hälsa på bekanta. Allt föreföll honom sällsamt överkligt. När han sneddade över Gustav Adolfs torg, ven en tyst och jättelik limousine förbi en hårsman ifrån honom, och med ens genomilades han av dödens förskräckliga vällust. Han såg besviken efter den, medan chaufförens svordomar fladdrade förbi med trasor av djävla drummel, satan, helvete...

Är det en vink av ödet? mumlade han.

Han sökte sig bort från vimlet av människor, drev över Skeppsholmsbron och satte sig på kajen. Det hade blivit kväll och mörkret sjönk, den stockholmska sommarnattens feeri begynte sin ouvertyr. Vita ångare kommo sakta glidande över strömmen och miljoner ljuseffekter spelade på dess små krusi-

ga böljor som ormade sig efter virvlarna. I de vaggande vågorna flämtade lyktornas reflexer med ett sällsamt och sagolikt liv. Ännu stodo byggnadernas konturer skarpa mot västerns opalblå himmel, så började de blåna och suddas ut, de vibrerade och förtonades. Det var som om milda och tungsinta strofer av sommarnattens stora dikt sjöngo i hans öra. Och melankoliskt gnolade vågorna mot kajen en sorgsen melodi, halva ackord, brustna anslag, som sjönko igen och blevo borta, i en snyftning. Mitt barn, viskade han, mitt älskade barn! Och plötsligt hörde han ur det skimrande djupets fantasmagori den gamla svenska folkvisan om sjöjungfrun, som stiger upp ur vattnet upp till den jord, där hon haft hem och herre och barn, och sträcker armarna mot dem, medan hon klagar:

Spelar min lind?
Sjunger min näktergal?
Gråter min lille son?
Gör min herre sig någonsin glad?

Och böljorna svara beklämmande:

Din lind spelar icke.
Din näktergal sjunger icke mer.
Din son gråter alltid
och Din herre gör sig aldrig mera glad.

Till slut vacklade han dock hem.
Där låg ett brev från hustrun:

Kära Harry!

I morgon klockan fem skickar jag upp Stina med jungfrun för att du skall ta farväl av henne. Vi må ganska bra, men Stina har litet snuva, fast det går väl över. Pappa har skrivit att han tar emot oss hemma, så det blir nog så bra. Jag hoppas att du känner dig kry. Stådar jungfrun ordentligt, hon är så slarvig. Hälsningar,

Lena.

Dagen därefter satt han och väntade, och det ringde precis klockan fem. Han öppnade och där stod Lena själv.

Hon såg bort och sade sakta:

— Jungfrun hade fått lov att gå ut, så jag kom själv. Om en timme hämtar jag Stina. Hon sköt in barnet i tamburen och stängde stillsamt dörren.

Harry Feif kände sina ögon skymmas av tårar. Det hade kommit någonting så outsägligt fattigt över Lena. Hennes kappa var gammal och det gjorde mest ont att se att hon gjort ett tafatt försök att modärnisera den. En ny billig fjäder var satt i den gamla hatten och gjorde ett groteskt intryck. Det var något outhärdligt förnöjt och stillsamt i hela hennes varelse.

Han stod vanmäktig och tyst i den mörka tamburen. Fingrarna plockade fuktiga och kalla på en tidning han höll i handen.

— Jag vill gå, sade Stina.

Strax därpå glömde hon det och sprang in i salongen.

Tyst följde han efter. Det var honom omöjligt att säga ett ord. Stina märkte genast att han inte aktade på vad hon gjorde. Därför gjorde hon allt det som hon eljest var förbjuden att göra. Hon hoppade i fåtöljerna, plockade bland kristallvaserna och slog upp pianot för att spela.

— Varför är inte mamma här? sade hon och ett skärande missljud slog samtidigt upp ur tangenterna. Hänryckt glömde hon svaret och fortsatte att spela.

— Mitt älskade barn, sade han, nu skall du resa bort från far.

Dunk, dunk, vilt katzenjammer. Stina skratade högt. Det klang ödsligt i det tomma rummet.

— Blir du ledsen att resa bort från far?

— Ja, sade hon; hon kände att det var sva-

ret man väntade av henne; och hon ville inte bli störd, då hon spelade. Alla tangenterna gävo ifrån sig en livlig disharmoni.

— Älskade barn, sade han tafatt... du...

Barnet vände sig om, och allvaret i hans ton kom henne att lystra till. Hon tittade fundersam i fjärran och en enkel aning steg upp i henne att inte allt var som det skulle. Hon smålog och sade sorgsen:

— Varför måste jag resa bort från far?

I detsamma glömde hon alltihop. Nya muntra missackord från pianot.

Bruten vacklade han ut ur rummet. Att ställas till svar inför ett barn är att konfronteras med ödet, tänkte han.

Så hördes plötsligt ett buller och krossande av porslin. Han gick in.

Förskräckt stod Stina bredvid skärvorna av den kinesiska vasen.

— Ett minne, sade han och smålog, min vän, ett minne av din hand. Tack för det. Besynnerligt nog lättade det honom att se vasen sönder.

Och han kysste henne.

Stina glömde förskräckelsen och började spela och sjunga. Tyst satt han och såg på. Ett par gånger försökte han tala med henne.

— Blir du ledsen? började han.

Men Stina ansåg ämnet uttömt, förstod inte varför hon borde vara ledsen och kvittrade högre.

Strax därefter kom jungfrun och hämtade henne. Jublande sprang hon ut och glömde säga adjö tili far. Han påminde henne icke. Men långt ned för trapporna hörde han hennes glada skratt.

Han stod ensam i den halvmörka tomma sommarvåningen. Han lutade huvudet i händerna:

Spelar min lind?

*

Någon tid därefter fick han Gwendolen Mackenzies bok. Sin egen hade han aldrig fått färdig. Han konstaterade att hon hade gjort honom till revisor och kallat honom Fiff.

IDUNS FÖLJETONG.

Lucia.

Av MATILDE SERAO.

Översättning av Ernst Lundquist.

(Forts.)

"FRÅN DEN DÄR, SOM SKICKAR dig långa brev med fin stil på velinpapper... den, som har i sigillet en dödskaile med mottot *Nihil*, den som parfymerar sitt papper så starkt med ambra, att hela min ficka är förpestad därav. Här har du ett skalat päron, Nini. Det är din älskare, som skriver till dig."

"Lucia Altimare, inte sant?"

"Ja", sade han, och sträckte sig med en suck av belåtenhet som den där har fått ett gott mål, "signorina Lucia Altimare, en mager, eterisk varelse med vassa armbågar, *poseuse par excellence*."

"Andrea!"

"Vill du påstå, att hon inte är tillgjord? Vad du är overseende, Nini. Vad är det här, under bordet, Nini? Din fot? Jag gjorde den väl inte illa? — Din väninna gjorde ett obehagligt intryck på mig den första och enda gången jag såg henne."

"Det gör mig ont, Andrea. Jag ville önska, att du kom på andra tankar, om du träffade henne oftare."

"Om det gör dig så ont, ska vi väl hoppas, att jag kommer på andra tankar. Men varför parfymerar hon sina brev så starkt? Om vi skulle dricka kaffet nu, Caterina?"

"Lucia är sjuklig och olycklig. Jag tycker

synd om henne. Tror du, att fem téskedar malet kaffe är nog?"

"Tag hellre sex. Jag förstår; om du vill, skall jag också tycka synd om henne. Men läs inte hennes brev än, det är ohyggligt långt, att döma efter tyngden. Laga mitt kaffe i ordning först. Annars tror jag, att du tycker mera om Lucia än om mig", viskade Andrea i matsmältningsprocessens ömma stämning.

"Jag skall läsa det sedan."

Han halvlåg i stolen med huvudet tillbaka-lutat och andades långsamt och med välbehag. Han hade lossat på halsduken och lagt upp armarna på duken, och han satt nu och såg på henne, medan hon lagade till kaffet. Hon var helt röd i ansiktet av iver, där hon stod med nedslagna ögon och försiktiga åtbörder och skötte om kokapparaten och väntade på att få höra det surrande ljud, som angav, att det kokade. Den lugna, smidiga gestalten, gjorde inga brådskande eller överflödiga rörelser, fastän hon var så helt och hållet upptagen av vad hon hade för händer.

"Nu är det färdigt", sade hon.

"Då gå vi och dricka det i salongen", sade han. "Till belöning skall jag låta dig läsa brevet från min rival."

I salongen, dit de nu gingo ut, flammade en munter brasa i kaminen, framför vilken stod en stor, djup länstol överdragen med svart skinn. Andrea kastade sig ned i den med en suck av belåtenhet.

"Om inte jakten vore, skulle jag bli alldeles för fet", sade han. "Låt bli att sy nu, Caterina, slå dig ner här och prata med mig. Dansade ni i skolan?"

"Dansläraren kom två gånger i veckan."

"Tyckte du om att dansa?"

"Åhja. Är du road av det?"

"Mycket. Nu, när vi skall tillbringa vintern i Napoli, ska vi dansa. Vi ha redan fått tre inbjudningar."

"Giovanna Cascacalenda... det var en."

"Mina släktingar Volghera... två."

"Passalancia's... tre."

"Vad vi ska dansa, Nini! Om jag inte dansar, blir jag alldeles för tjock. Det skall bli min motion. Dansar din melankoliska, skeltartade väninna?"

"Lucia?"

"Ja."

"Hon dansade inte mycket. Jag minns, att hon tyckte om lanciers och mazurka. Hon är inte tillräckligt stark för att valsa."

"En sjuklig stackare, som i var minut svimmar i armarna på en! En så'n odräglig människa!"

"Åh, Andrea!"

"Du är åtminstone alltid frisk, Nini."

"Alltid."

"Det är då för väl. Kom hit, så jag får ge dig en kyss. Är *Pungolo* kommen?"

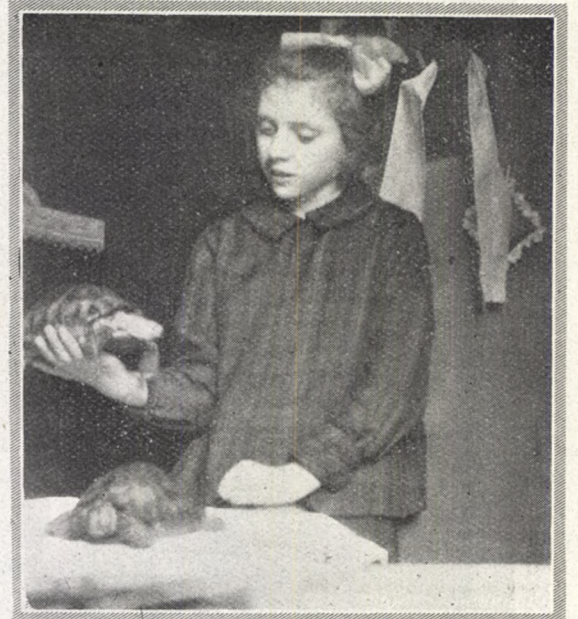
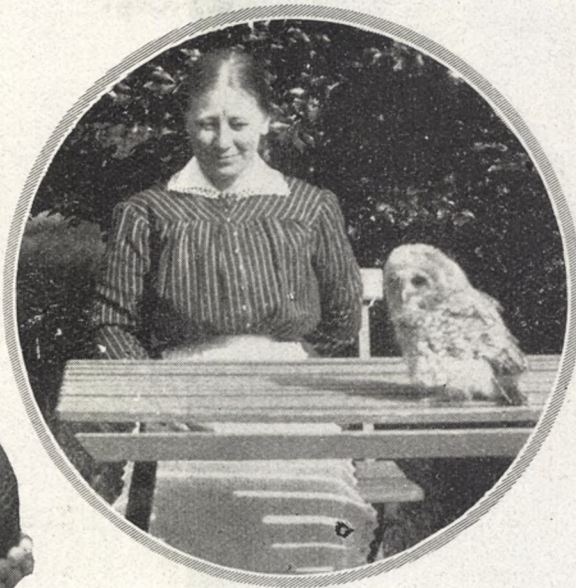
"Här är den."

"Nu fördjupar jag mig i tidningen, Caterina. Läs du ditt brev, jag vill inte plåga dig längre."

Men under det han glömde allt annat för sina ledande artiklar om den politiska situationen, läste Caterina ännu ej sitt brev, fastän hon fått hans löfte. Hon stod där med brevet i handen och betraktade det. Hon lukade på det: det var parfymerat med en stark, vällustig doft, gul ambra. Sedan såg hon förstulet på mannen. Hans huvud sjönk småningom ner på axeln, och han somnade. Efter fem minuter föll tidningen ur hans hand. Caterina tog försiktigt upp den och lade den på bordet. Hon skruvade ner lampan, så att det blev halvmörkt i rummet. Sedan slog hon sig ner i en emma, lutade sig fram och läste vid skenet från brasan.

(Forts.)

SKYGGA GÄSTER. VÅR TÄVLAN AVGJÖRD.

VAR LILLA FOTOPRIS-tävlan, "Skygga gäster", har skaffat oss nöjet av en hel del små djurskildringar i ord och bild. Vi återge här tre av de insända amatörfotografierna, vilka belönats med ett pris av vardera 5 kr. — Flickan här ovan med landsköldpaddorna är onekligen en lustig bild. Insändarinnan, en Malmödam, fru Anna Andersson, upplyser, att djuren, en hane och en hona, varit i hennes hus och vård i 30 år. Under denna tid, då de haft sin boplatz under spisen i köket, ha

(Forts. å sid. 263.)

KVÄLLAR PÅ PARKETT.

FÖR NÄRVARANDE ÄR DET FRANKRIKE som behärskar Stockholms teatervärld. Tre nya franska program ha kommit slag i slag: "Resan till le Hävre" av Louis Verneuil på Dramatiska teatern, "Dygdens stig" av de Flers och de Caillavet på Intima teatern och "Illusionisten" av Sacha Guitry på Nya Alhambrateatern. Ligger man därtill att operan sedan länge kväll efter kväll ger Saint-Saëns "Simson och Delila", att en gammal fransk fars behärskar Vasateatern och en annan fransk fars Blancheteatern samt slutligen att ett sällskap fransmän i dagarna skall ge en serie komedier av Molière, Jules Sandeau, Augier, Bataille m. fl. på vår främsta talscen, så blir det nästan för mycket på engång av det franska elementet på våra teatrar. Till på köpet har Stockholm hemsökts av boxaren Carpentier, också en art fransk skådespelare, med den dramatiska "smockan" på programmet.

Varför "Resan till le Hävre" ansetts värdig en plats i komedihuset vid Nybroplan berodde kanske på att det förra programmet led av felet att vara för bra och för allvarligt, två egenskaper, som den nutida publiken inte kan fördraga. Men Verneuil's lustspel motsvarar knappast fordringarna på ett stycke av den skojfriska art som alla vilja se. Det har fasthellre den lätta komediens ton och därjämte en ganska lättsinnig ton, som till på köpet inte beslöjas av så särdeles mycken kvickhet. På Vasateatern hade det skraberösa momentet knappast chockerat, men på Dramaten går det icke alldeles spårlöst förbi.

Lustspelets motiv äger djupa rötter i världslitteraturen: gisslandet av den till mogen ålder komne mannen, som tagit till hustru en ung kvinna, vilken mycket väl kunde vara hans dotter. Fabeln är skickligt genomförd — fransmännen kunna den konsten — och pjäsen spelas med en fläkt av parisisk teater, som gör att det vågade blir någorlunda överkomligt. För föräldrar med unga döttrar är den dock icke något lämpligt aftonnöje. Hrr *Personne* och *Winnerstrand* uppbara de komiska rollerna, den förre med en vitalitet, som är mera 40-åringens än 70-åringens, den senare med en stillsam humor av oemotståndlig effekt. Den unga frun har en intagande representant i fru *Hedberg*, Jacquelines kyska väsen mitt i all frivolitet får särskilt en vackert betoning. Så ha vi hr *Kåges* friska

manlighet i sonens roll och fru *Gard* som en pikant och självmedveten kammarsnärta. Fru *Winnerstrand* skymtar fem minuter i en biroll. För henne tycks Dramatiska teatern ha blivit ett riktigt vilohem, där hon lever dold för alla vänner av hennes talang. Man nästan frestas att fråga med målaren Axelsson, då han passerade gardisten, som gick vakt utanför arvfurstens palats: "kan det vara någon framtid att gå på det där sättet."

Nya Alhambrateatern har gjort ett fynd med Sacha Guitry's komedi "Illusionisten". Trolleri-scensen i första tablån är ett påhitt, som endast kan uppstå i en så klipsk fantasi som Guitry's. En verkligt originell inledning — och roande, allra helst som hr *John Westin* på ett ypperligt sätt agerar trollkarl. Men det är icke blott på dessa trics styckets framgång beror. Illusionisten tjänar på samma gång som symbol för det bedrägliga spel med känslor, som nämnes kärlek. Paul Dufréne och Jacqueline uppleva några erotiskt färgade timmar, men berusningen är en illusion, en studens lyckodrom följt av ett nyktert uppvaknande.

Illusionisten skyndar mot nya framgångar — på scenen och i boudoaren, och Jacqueline glider tillbaka till den älskare hon är trött vid. Det är hela historien, vilken balanserar på repliker och situationer som stundom bli rätt äventyrliga, men på samma gång ha kvickhetens charm.

De spelande fröknarna *Enwall* och *Härleman* samt hrr *Westin* och *Brander* bilda en kvartett, där ingen av stämmorna klicka.

Nya Alhambrateatern behöver antagligen ej byta program förrän i lövsprickningen.

Intima teatern bommade grundligt med de Flers och de Caillavets komedi "Dygdens stig". Det är nästan obegripligt att den eljes spirituella författarfirmen kunnat skriva ihop något så tråkigt och genomgående flackt som detta stycke, där det inte finns en gestalt som lever, utan alla äro mannekänger, som haspla ur sig en dialog lika maskinmässig som de själva. Och det är inte mindre ofattligt hur direktionen kunnat tro att pjäsen var något att bjuda en svensk publik på. När skall svensk scenisk konst äntligen slippa att befatta sig

med all dum parisisk kokottdramatik, som proppats i oss under decennierna? Vad ha vi att göra med alla dessa kretiner, klädda efter sista modet, som aldrig öppna sin mun utan att tala om hur många kvinnor de haft till älskarinnor, och å andra sidan: vad angår oss alla dessa lättfärdiga modedockor, lika sterila i sina tankar som i sin erotik, för vilka livet är en kedja av de banalaste sysselsättningar och ett hän mot allt som ligger på ett högre plan än den lumpna sinnligheten?

Sanningen likmätigt måste erkännas att Dygdens stig saknar fräckheten, men den saknar också kvickheten. Den är dum och kvalmig.

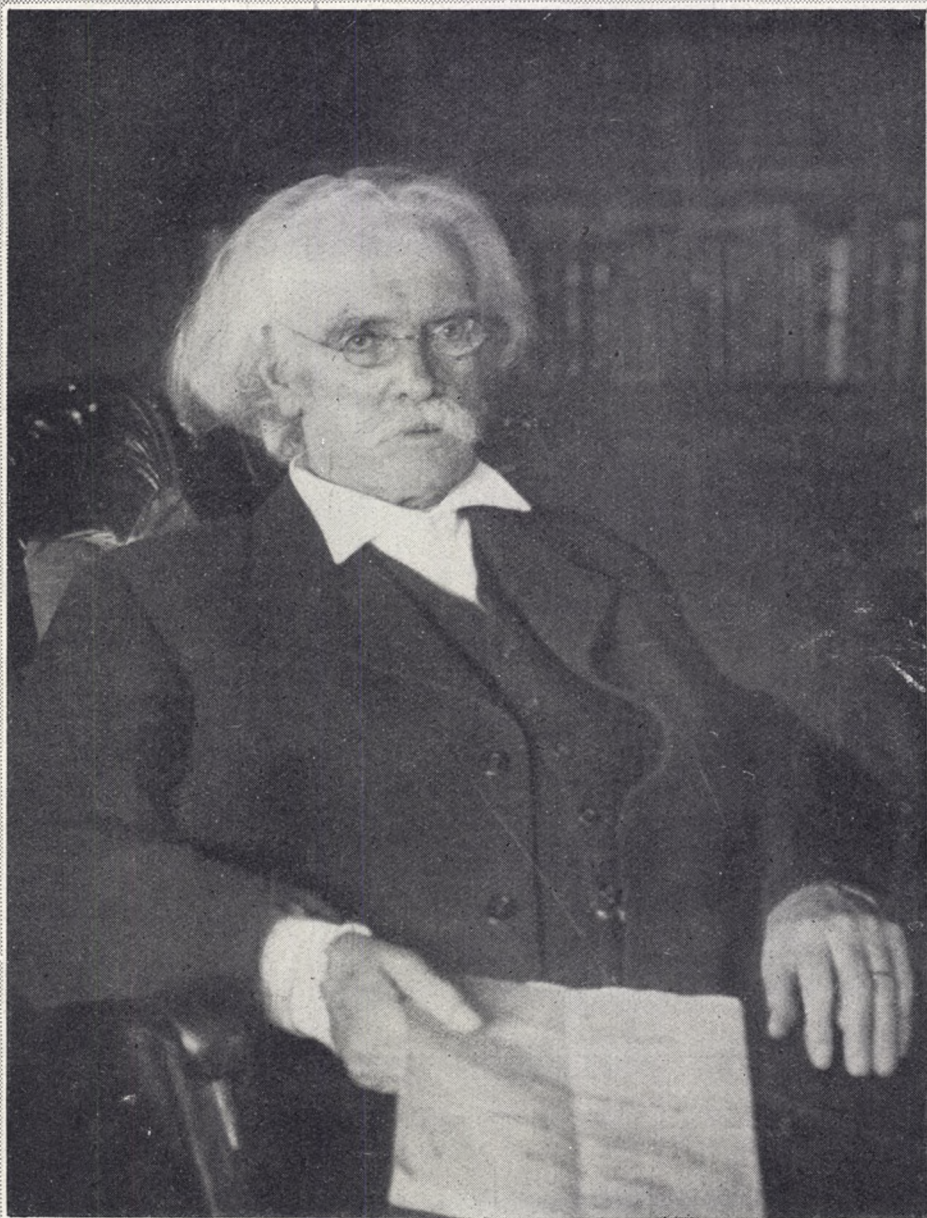
Spelet blev också därefter. Fru *Appelberg* är ju en glädje för både syn och hörsel, men man blåser ej liv i en mannekäng, inte ens med hennes talang. Hrr *Fröbergs* medeltidens älskare var den rena parodien. Men kärleken är underlig. Titania älskade ju en äsna. Ingen lyckades heller få bukt med de övriga mannekängrollerna. Det får antagas att begravningen är överstökad vid det här laget. S. B. U.

Folkteaterns matinéprogram "Kunskapens träd" av Henning Ohlson, slog an enligt en av våra kunskapares utsago. Det är en folkpjäs i god bemärkelse, handlar om en fattig ung man, som av kunskapsbegär blir tjuv, men till följd av sin principals goda hjärta undgår han straffet och får i stället en beskyddare i honom. Sedermera blir han oskyldigt anklagad för en annan stöld, går i fängelse härför, men får efter fängelsetidens slut sin belöning då hans oskuld upptäckes. Pjäsen får ett habil utförande och borde snart införlivas med kvällsprogrammet.

Från *Konsertföreningen* är att anteckna ett par Wagnerkonserter med far och son på programmet och sonen som dirigent. Man hade väntat sig mer av "unge" Siegfried både som komponist och anförare. Hans tonskapelser hade ett mycket beskedligt kynne, trots att han öst ur sin faders källor, och som orkesterledare verkade han nästan retsamt tam. — Den gången hade äpplet fallit långt från trädet.

ARIEL.

PROFESSOR MITTAG-LEFFLERS 75-ÅR

Professor Mittag-Leffler. Efter ett nytaget porträtt.

FLORA HAR ALLS INGEN RESPEKT för mig, beklagar sig den käcka Röda kors-systemen, som skjutsar mig, jag borde ha haft en piska med mig.

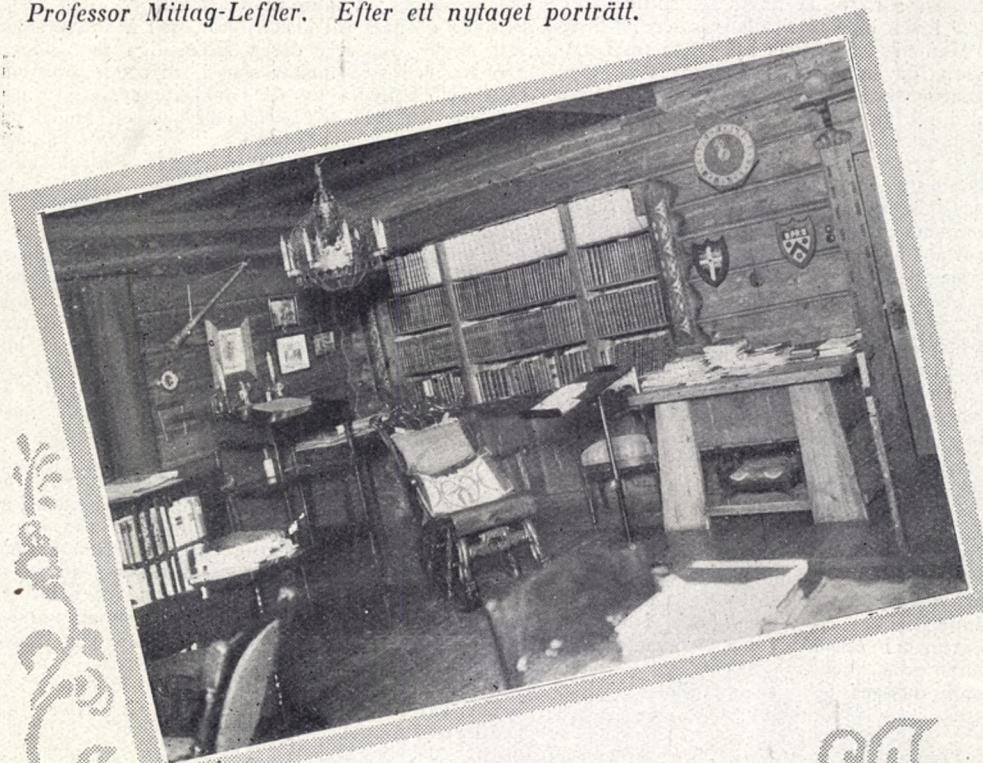
Jag uttalar mina tvivel om hennes förmåga att sköta ett så barbariskt redskap och har för övrigt ingenting emot, att "Flora" tar saken med ro.

Vägen ringlar fram efter Tällbergshöjdens sluttning. Djupt under oss glänser Österviken bländande vit, där bortom — ovan Björkberget — lysa de avlägsna bergens mjuka linjer ljusst blåa, solglittret leker en yster lek med skuggorna på vägens nyskottade snövallar och bjällrorerna på Floras sele klinga hälgdagsvackert. — Det brådskar inte.

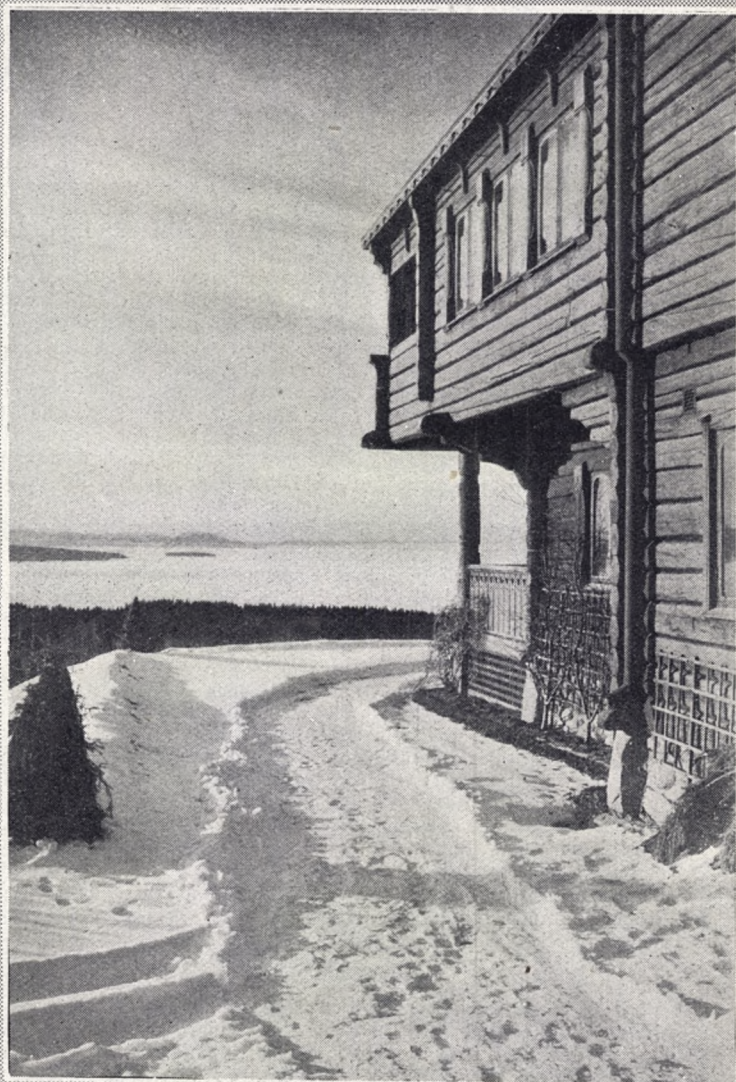
Snart svänga vi emellertid in genom den valvbyggnad, som flankerar Tällgården åt sjösidan och ovan den stora, av terrasser avbrutna trädgården reser sig huvudbyggnadens imponerande svartbrutna timmerväggar.

Vi stå på tröskeln till den frejdade vetenskapsmannen, den nu 75-årige matematik-professorn Mittag-Lefflers dalahem.

Jag stiger in i dagligstugan. Väggarnas timmer glänsar gult under takbjälkarna. I hörnen stå präktiga dalskåp av den älsta, numera sällsynta typen, med sina stiliserade rosor, ett långbord av tjocka furuplankor framför en väggfast bänk, bekväma, snidade stolar, en öppen spis, komfort och gammal god stil i lycklig förening. Skild från dagligstugan endast av ett tungt draperi med Gustav Vasa-motiv, komponerat av Gabriel Burmeister, ligger matsalen, också den i samma präktiga stil. Jag får veta, att professorn

Interiör från Tällgården.
Professorns arbetsrum.

Utsikt från Tällgården.

SDAG. — ETT BESÖK Å TÄLLGÅRDEN.

ännu inte är fullt återställd efter en svårartad lunginflammation, som hart när ändat hans liv. Professorskan befinner sig i Djursholm.

En trappa upp i arbetsrummet träffar jag professorn. Det långa vita konstnärshåret är alltså lika tätt och yvigt, gestalten lika reslig. Blicken skvallrar om full andlig vigör, en sinnets spänstighet och en tankens skärpa, som äro sällsynta för en sjuttiofemåring. Han är fortfarande livligt intresserad av sina matematiska forskningar och är vid mitt inträde sysselsatt med sitt senaste arbete "Talet, inledning till teorien för analytiska funktioner", av vilket de tre första kapitlen hittills utkommit och de två följande äro under tryckning. Förläggare till detta arbete ha erbjudit sig från alla kulturländer, t. o. m. Japan.

Professorn tillkallar sin "högra hand", en ung kvinnlig gymnastikdirektör, som varit honom följaktig på utländska resor ända till Egypten och Arabien och ber henne leta fram ett exemplar ur en bokhyllas inandöme. Han lägger pekfingeret över ett ställe, som uttrycker grundtanken i detta verk och jag läser följande:

Talet är tänkandets början och slut.
Med tanken föddes talet.
Utöver talet når tanken icke.

Den vackra satsen finnes för övrigt inristad vid ingången till det Mittag-Lefflerska hemmet för matematisk forskning i Djursholm.

I det vackra arbetsrummet, fyllt med digra volymer och prytt med konst, svinna några
(Forts. sid. 263.)

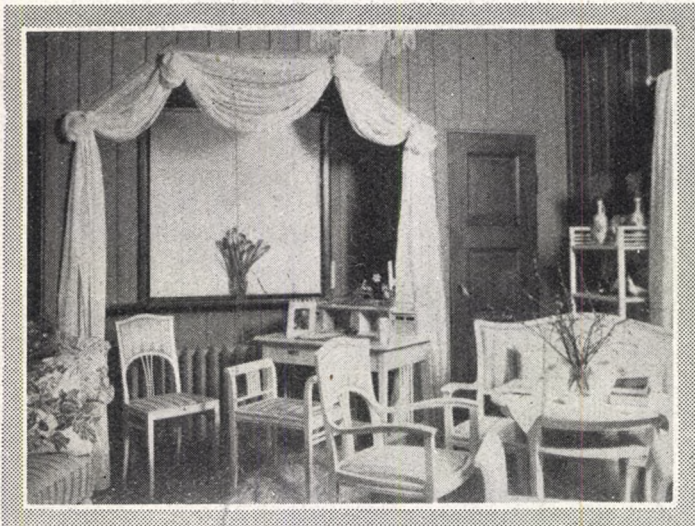
Tällgården i Tällberg.

Tällgården, Solleröstugan till höger

Interiör från Tällgården.
Matsalen med en vrå av Storstugan.

Interiör från Tällgården. Professorskans rum.

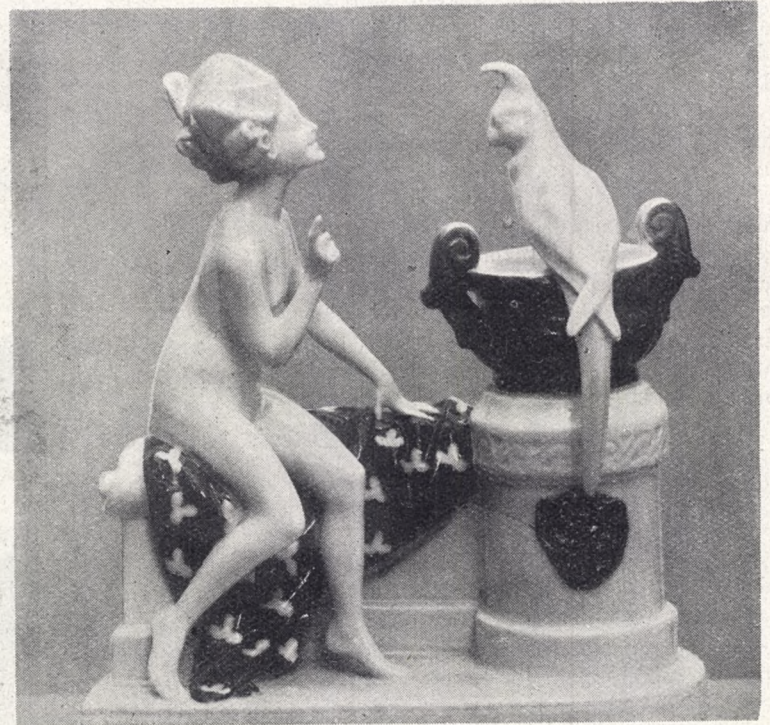
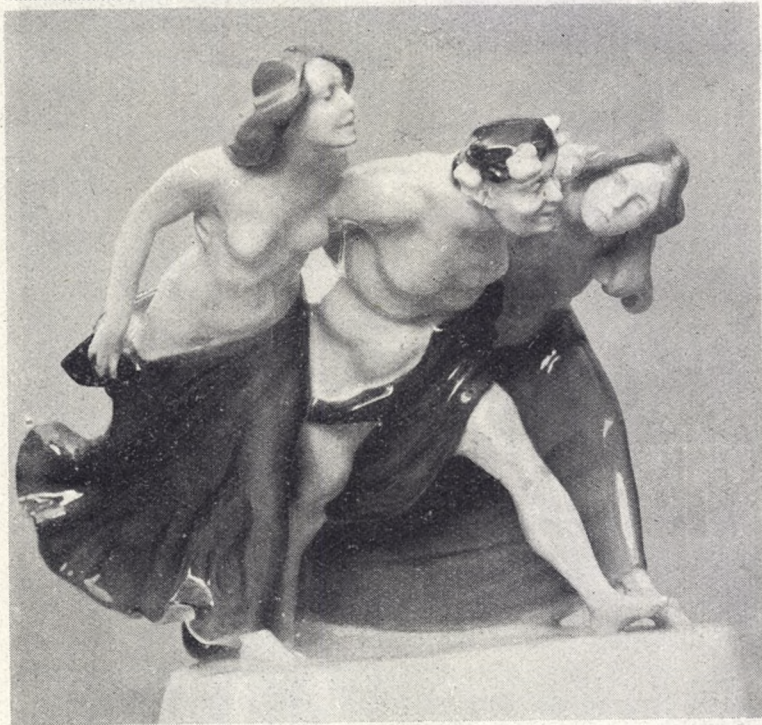

Interiör från Tällgården. Fästsalen.

Rosenthal

HOS ALLA DEM, SOM ÄLSKA VACKRA ting i hemmet, måste konstporslinet stå högt i kurs. Och inom konstporslinstillverkningen intager Rosenthals välkända porslinsfabrik i Bayern en särskilt bemärkt plats. Bilderna här ovan visa en del vackra prov på Rosenthalporslinet, vilket numera finns att tillgå hos de allra flesta svenska engrosister i branschen.

Man finner först och främst det kända Rosarioporslinet efter teckningar av målaren Jul Gulbrandsen: vaser, dosor och skålar med rik dekor och ädla i formen. Varje modell, som jämte det sedvanliga märket "Rosenthal" också har ett Rosariomärke tillverkas blott i 25 numrerade exemplar, vilket ökar pjäsens värde för samlare och muséer. Intressanta äro en del vaser och dosor i mönstret Indra, starkt påverkade av orientalisk smak med sina lysande koralltoner och den rika ornamentiken. Djurformer finnas i rikt urval, ofta mycket

levande och karaktäristiska och även som lampor finner konstporslinet en praktisk användning. De skira sidenskärmarna komponeras i så fall alltid av samme konstnär, som tecknat foten på lampan och överensstämna i dekoreringsen med denna.

Men tillverkningen omfattar icke bara konstporslin utan också dyrare och billigare hushållsporslin samt tekniskt porslin av synnerligen hög kvalitet. Av bordsserviser finns ett hundratal mönster, alltifrån den enkla vita vardagsservisen, som betingar ett pris av tvåhundra kronor, upp till den raffinerade, guldetsade lyxservisen, passande för en furstlig taffel och värd en hel förmögenhet. Särskilt vackra äro de släta vita serviserna, med rand i koboltblått, vilkas mönster går igen också i mackokopparna. De senare finnas i en mängd varieteter med mer eller mindre rik dekor, och man förstår, då man ser dessa små delikata pjäser, att många porslinskännare fylla sina skåp med olika exemplar av dessa "Sammeltassen".

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobbergsgatan 39

Göteborg Malmö

En tripp till Rivieran

är just nu mångas livligaste önskan. Är ni lycklig nog att kunna göra en dylik resa, bör Ni försäkra Er om en lämplig utrustning, framför allt en bra och solid koffert.

Någon har träffande yttrat, att den erfarne resenären igenkännes på sitt bagage. Se därför till att Ni väljer icke endast eleganta utan även starka, lätta o. rymliga koffertar, som på ett effektivt sätt skydda Edra tillhörigheter o. minskade Edra kostnader för övervikt.

Genom fördelaktigt övertagande av ett kolossalt stort fabrikslager genomgående prima och solida reseffekter stå vi rustade att fylla varje behov av koffertar, rundresekappsäckar, handväskor m. m. till priser som trotsa all konkurrens, och tillräda vi att Ni i Ert eget intresse före inköpet tager känedom om vår enastående sortering.

Paul U. Bergströms A.-B.
Reseffektavd. Bottenvåningen.

FAMILJERÄTTSÄRENDEN

Äktenskapsförord. Boskillnads-
och äktenskapskillnads mål.
Boutredningar och arvskiten.
TESTAMENTEN

Advokatfirman

Andén & Staël von Holstein

Eva Andén. Mathilda Staël von Holstein
Lilla Vattugatan 14.

Rika 7576, 24488. Allm. 18886.

KÖP ALLTID

Edert behov av Koks,
Antracit, Hushålls-
kol och Maskinpres-
sad brännstoft från

OLAUS OLSSONS
KOLIMPORT AKTIEBOLAG

som alltid levererar
högsta kvalitéer till
lägsta dagspriser i
poster om 1 hl. och
därutöver.

Telefoner:

Namnansrop "Olaus Olssons"

PHOSPHOR-ENERGON-PILLER
FÖRORDAS AV LÄKARE
☉ vid allmän svaghet,
nervositet, överansträngning
och sömnlöshet. ☉
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

(Forts. från sid. 161.)

timmar snabbt hän. Denne vetenskapens grand old man med personliga förbindelser och bekantskaper jorden runt som kanske ingen annan nu levande svensk, är en lika utmärkt som intressant berättare. Gestalter skymta, händelser rullas upp. Han är den unge bysantinske resestipendiaten i Paris, som knyter bekantskaper med unga män, som senare — nu — äro samtidens mest kända vetenskapsmän och politici. Han är nybliven professor i Hälsingfors; Snellmans, Lönnroths och Runebergs idéer korsa varandra. Han är den frejdade vetenskapsmannen, medlemmen av Europas alla vetenskapliga samfund, rese- nären, färgade suveräners och statsmäns privilegierade.

Det börjar skymma, mörkret kommer smygande över skogsåsarna runt Siljan. Acta mathematicas gula skinnryggar lysa allt mattare, de grella färgerna å doktorsdiplomen från Oxford bli allt dunklare.

Professorn uttrycker sin smärta över, att inte på sin högtidsdag kunna stå ansikte mot ansikte med ungdomen, studenterna. Han berättar små drag ur gångna tiders studentliv, den moderna studenten och studentskan, vilket visa hans livliga intresse för de unga och hans toleranta syn på den nya tiden.

Medan vi prata kommer postbudet med ett brev från drottningen, som vistas i Rättvik. Hon säger sig gärna vilja besöka Tällgården under sin dalavistelse, men tror inte att hennes bil kan komma fram på de smala byvägarna.

Professorn berättar i sammanhang därmed, att bondgummorna i Tällberg bett honom göra en framställning hos drottningen att göra ett besök där. De ville så gärna bjuda henne på kaffe.

Innan jag lämnar det hem, denne vetenskapens storman rest åt sig vid Siljan, för mig professorn ytterligare en trappa upp, till den stora festsalen, en utomordentligt imponerande och arkitektoniskt vällyckad sal, en verklig Ingmarsönernas sal. Här se vi en stund ner över det storslagna landskapet och professorn pekar ut gränserna för sitt territorium. Han äger rätt vidsträckta marker, en egendom, som föder tre hästar, tio kor och sjuttio höns, vilka värpa summa två ägg om dagen (indiskret upplysning av "högra handen").

JOEL BERNHOLM.

Filmskådespelet "Johan" på Röda Kvarn.

PÅ RÖDA KVARN GES F. N. ETT FILMSKÅDESPEL "Johan", som torde kunna inrangeras bland det bästa svensk filmkonst hittills frambragt. Motivet är hämtat från Juhani Aho's berömda finska roman med samma namn och har skickligt bearbetats för filmen av Mauritz Stiller och Arthur Nordeen. Mathias Taube, fru Jenny Hasselqvist, vår svenska prima ballerina, och en finsk skådespelare, Urho Somersalmi, inneha huvudrollerna och spela dem med illuderande sanning. Särskilt fru Hasselqvist och hr Somersalmi — Marit och den förföriska främlingen — ha scener där deras karaktäriseringsförmåga och uppgående i rollerna sammansmälta till en enhet med den högtidliga naturen omkring dem. Ett höjdramatiskt moment är Marits och främlingens svindlande och livsfarliga försärd utför Kalixälven — en beundransvärd scen, som har krävt de båda artisternas och regissörens hela kallblodighet. Våra bilder å annat ställe i numret återge fru Hasselqvist och hr Somersalmi i ett par verkningsfulla situationer.

(Forts. fr. sid. 259.)

de ökat i vikt endast med 100 gram. — En annan prisbelönad bild visar en säl och två fiskmåsar på Bohuslänskusten i sällskap med sina käraste lekamrater, insändarens barn, och på den tredje bilden ser ju den eljes så dystra Minervafågeln riktigt gemytlig ut.

Den unga Stockholmsdam, fru Macka Nord-Bergh, som låtit sig förevigas i förtroligt samspråk med en leopardunge, ser ju charmant ut, men eftersom hennes sällskap inte kunde räknas precis som husdjur, får hon här nöja sig med ett hedersomnämmande.

Pristagarna torde anmäla sig på Iduns redaktion för femmans utfående.

GAHNS SPLENDID

Pristävlan om bästa bananrecept.

För bästa recept på bananrätt betalas 200 kr., de två näst bästa resp. 100 kr. och de två därefter bästa resp. 50 kr.

Det bästa bananreceptet

skall avse billig maträtt som kan vara huvudrätt vid måltid, innehåller bananer till väsentlig del, är lätt att tillaga, är välsmakande och närande. Erbjudandet gäller till 24 mars, och resultatet tillkännages i samtliga större tidningar omkring 1 april. Recepten som bli arrangörens egendom, sändas i kuvert märkt "Bananrecept" till

THE BANANA COMPANY A.-B., Norrlandsgatan 16, Stockholm

Nyhet för köket!

Helios' Zinkputs

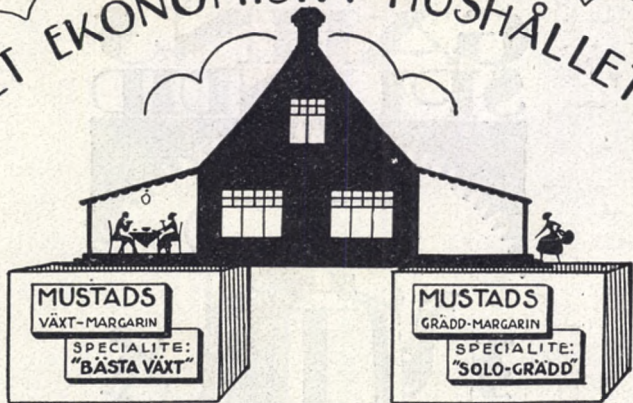
snabbaste och verksammaste medel för putsning av zink. Ger varaktig glans utan efterputsning med fett, mjölk e. d.

Röda Björn

det gamla välkända putspulvret för koppar och kökskärl.

Flytande Röda Björn, speciellt avsett för beslag, kranar, handtag, skyltar o. d. Blankar fort. Skonar händerna.

DET EKONOMISKA HUSHÅLLET

VILAR PÅ MUSTADS MARGARIN

PRÖVA I DAG STYRKEMEDLET
SANATOGEN

FÅS PÅ ALLA APOTEK OCH I DROGAFFÄRER.

Författ. Daniel Fallström skriver:
"Det gör mig ett nöje intyga, att
Sanatogen utövat en mycket god
verkan på mitt nervsystem och be-
tydligt ökat mina krafter under min
långa konvalescenstid."

GÖSTA EKMAN

har sin största filmroll denna säsong
i Bruniusfilmen

EN LYCKORIDDARE

som måndagen den 14 d:s får sin pre-
miär i Stockholm, Göteborg, Malmö,
Norrköping, Gävle, Örebro, Lund
och Västerås.

Bland huvudrollernas framställare
märkas i övrigt

AXEL RINGVALL

vilken som Wulff Gripp för första
gången framträder i en större film-
uppgift, *Mary Johnson-Röd, Hilda
Forsslund, Carlo Keil-Möller* m. fl.

EN LYCKORIDDARE

är utgången från *Svensk Filmindu-
stris* officin. Regissör har varit
John W. Brunius.

**PREMIÄR
NU OM MÅNDAG!**

Hemmens elektrifiering.

Ytterligare ett par intressanta svar på
Iduns enquête.

HÄR KOMMA ÄNNU ETT PAR IN-
lägg i frågan om elektricitetens betydelse för
hemmen och speciellt köket. Den första som
yttrar sig är fröken Helene Gelin, förestån-
darinna för en ansedd hushållsskola i Örebro.
Se här vad hon har att säga:

Fröken Helene Gelin.

På Er första fråga, vad
jag tror om möjligheten
att elektrifiera hushållet
och framför allt köket,
ville jag svara så: Efter
exempel och erfarenheter
från elektricitetens an-
vändning i lantbruket, vid
olika industrier, m. m., där
man måste ge företräde
åt den mest tids- och ar-
betsbesparande kraften,
kan det icke längre råda
något tvivel om, vilken
vinst det skulle innebära för våra hem, om elektri-
citet där komme till allt större användning.
Apparater saknas heller icke — vi ha den elektriska
dammsugaren, strykjärnet, värmeapparater, vi ha
den elektriska tvättmaskinen, kokapparater, varm-
vattensbehållaren, koklådan och den elektriska spi-
sen m. m., men i någon större utsträckning har ej
allt detta kommit till användning i de svenska
hemmen. De många krigsåren ha stoppat så gott
som all byggnadsverksamhet, de ökade kostnaderna
för såväl materiel som för uppsättning hålla många
tillbaka. De dyra strömavgifterna verka heller
icke uppmuntrande. Men tiderna äro sådana, att
allt arbete med hemmens skötsel mer och mer måste
vila på husmodern, sedan den lejda hjälpen blivit
allt mera svåranskafflig. Det elektrifierade köket
hägrar som en framtidsdröm, snyggt och bekvämt,
lättkött och tidsbesparande.

Då undertecknad demonstrerat elektriska spisar,
kokplattor o. dyl., har intresset från allmän-
hetens sida varit ofantligt stort. Man har varit
förtjust över, hur behändigt den tidsödande matlag-
ningsfrågan kunde lösas, knappast någon passning,
endast tidstagande. För att taga ett exempel. Då
jag vet, hur lång tid, som åtgår för en viss mängd
vätska att komma i kokning — t. ex. att 1 lit. vat-
ten kokar på 8 minuter — så kan jag med en blick
på klockan då och då kunna utföra andra sysslor
samtidigt. Från kokplattan flyttas kärlet ned i kok-
lådan, där maten kokar färdig utan tillsyn och med
en ringa strömåtgång — vanligen 100 watt i tim-
men. Vid stekning på den elektriska spisen får man
beräkna något längre tid för upphettningen av pan-
nan än på gas- eller vedspis, där den ställes direkt
över eldsågan, men sedan bryner den lika vackert
och jämnare än över elden. Vid stekning i ugn
kopplas strömmen på 20 min. i förväg, varefter den
är lagom för såväl bakning som stekning. Önskar
man svag värme, har man endast att koppla av till
mindre ström. En liten stek blir lika kraftig och
god som en större. Någon besvärande spisvärme
plågas man ej av.

Något måste också i sanningens namn sägas till
de elektriska spisarnas nackdel. De äro än så länge
mycket dyra. De fordra en särskild uppsättning av
aluminiumkokkärl. Ett fel på ledningen och spisen
kan strejka, just då man bäst behöver den, vilken
omständighet nödvändiggör även en vedspis i reserv.

Det råder intet tvivel om, att det elektrifierade
köket är framtidens, men hur länge det låter vänta
på sig beror till icke ringa mån på husmödrarna.
De måste fordra billigare hushållsström.

Alla övergångar äro svårarbetade, men svårighe-
terna äro till för att övervinnas.

I samma riktning yttrar sig även nästa
expert, fröken Sara Olsson. I sin egenskap
av Svenska Dagbladets hemkonsulent och
ledare av denna tidnings demonstrationskurser
har hon en stor praktisk erfarenhet, som
ger tyngd och vikt åt hennes ord. Här följer
hennes svar.

LEVYS LAVENDELTVÅL

kan icke överträffas.
Tillverkare: A.-B. ALBERT LEVY,
M A L M Ö.

**A.-B. FÖRENADE
PIANO- & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG.**

Flyglar, Pianon, Orglar från lan-
dets förnämsta fabriker. Försälj-
ningsmagasin: Stockholm: Drott-
ningg. 23, Göteborg: Arkaden,
Malmö: Österg. 28, Norrköping:
Drottningg. 16, Gävle: N:a
Kungsg. 25.

**AXA
HAVRE** - GRYN
- MJÖL
- MUST

Köp originalpaketer
så vet du vad du får.

Den som börjat äta AXA
föredrager sedan detta
för dess fina delikata
arom, lättkokthet och
hygieniska förpackning

VARJE GRAMMOPHONÄGARE
bör rekvirera vår stora skivkatalog för
1921 över Grammofonskivor. Sändes
mot 30 öre t. porto. Ens.-förs. av de nya
Parlophon-Ekophonskivorna.
Spec.: Orkestermusik, Dragspelsmusik.
Brilljanta inspelningar. Dagens nyaste
melodi finnes alltid hos oss.
Grammofon-Apparater i stort urval till
nya bill. priser. Katalog mot 30 i porto.
A.-B. Nordiska Musikaffären,
Avd. 20, Göteborg.
Stora Nygatan 11, Drottninggatan 83,
STOCKHOLM.

**HELIOS
ELEKTRISKA
KOKAPPARATER**

Gediget utförande
Ekonomiska i bruk - Prisbilliga

Försäljas av elektriska
firmor samt genom vår

**UTSTÄLLNING
I STOCKHOLM**
Regeringsgatan 41 - Rikstel. 5490

**ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET
HELIOS
STOCKHOLM**

Ferrin

Bästa Järnmedel,
utmärkt stärkande.
Föreskrives av läkare.
Erhålles å alla apotek.

VÄRMELEDNINGSSPISEN

WOCO

PATENT

SUPPLEMENT-
PANNAN FÖR
UPPÄRMINING
AV STÖRRE
LÄGENHETER

KOKSPIS MED VÄR-
MELEDNINGSPANNA
FÖR UPPÄRMINING
AV MINDRE LÄGEN-
HETER

WERNER & Co BORÅS

Uppvärmning av 2, 4 & 6 rum och
kök gratis, vid sändning för kök-
ning och bakning, om man insatt
värmeledningsspisen WOCO.
Begär katalog och offert.

Fredagen den 13:de.

En stormig morgon

Ett dovt brummande, som växer i styrka, ljuder genom morgonstillheten. Grosshandlar Jönsson är mäktat vred, det hör man. Plötsligt flyger dörren till köksdepartementet upp på vid gavel och i dörröppningen står han röd av ilska med sina skor i handen.

"Kristina, vad i Kalix älvdal är meningen? Hatar du mig? Vill du förstöra min karriär, ödelägga min kredit? Va, va, va! Vet du inte att skorna gör mannen, att ett par oborstade skor sänker vårt människovärde?"

"Men jag har ju borstat herrns skor, fastän Viking-krämen var slut", vågar hon invända.

"Ryk, ränn", ropar han, "det finns bara Viking-skokräm i hela världen och den måste du använda. Då skodonen äro putsade få de ej se ut som en fräknig neger. De måste vara blanka och eleganta — det är därför Viking-krämen finnes till. Har Kristina förstätt?"

Viking-skokräm och Viking-glansborsten ge högsta glans på kortaste tid med minsta arbete.

Med anledning av Eder rundfråga rörande elektriciteten och hushållet får undertecknad härmed meddela följande:

Elektriciteten har alla förutsättningar att bli den stora omskaparen av köket. Den är inte bara värmekällan utan också kraftleverantören. Vad det betyder att få bort veden, kolet eller gasen som värmeälstrare och i stället få

Fröken Sara Olsson.

det vita kolet behöver knappast påpekas. Och den elektriska kraften användbar i hundra och åter hundra former kan bli den nästan allt ersättande arbetskamraten för husmodern. Första förutsättningen för kökens elektrifiering är billig elektricitet och billigare apparater för dess tillgodogörande. Men därtill kommer spridning av praktisk kännedom bland husmödrarna om elektriciteten och dess användande i hemmen. Elektriciteten är ett nytt gebiet och även om dess bruk är enkelt och lättfattligt kräves undervisning och anvisningar innan dess utnyttjande inom hemmet kan bli varje husmors kun-

De firmor som tillhandahålla elektrisk material ha på detta område i samarbete med respektive undervisningsanstalter för husmödrar en stor uppgift att fylla. — Praktiska kurser i användandet av elektriska spisar och andra elektriska apparater skulle helt säkert livligt uppskattas. Undertecknad har färsk erfarenhet i detta avseende från vissa demonstrationskurser anordnade av Svenska Dagbladet. För husmödrarna, åtminstone de allra flesta av dem, är elektricitetens användning i köket en terra incognita. Väckes bara deras intresse för saken och bibringas de kännedom av sakens praktiska sida inse de lätt vilken duktig hjälpreda den moderna tekniken givit dem med de vita kolen.

De återstående svaren om "det vita kolets" betydelse för våra och framtidens kök införs i Iduns nästa nummer.

Porträtt till dagskrönikan.

Elsa Karlsson.

Anna Vesth.

DEN KRISTLIGA STUDENTRÖRELSEN bär i dessa dagar sorg efter en av sina mest bemärkta personligheter, teologie kandidaten Elsa Karlsson, som avled den 24 februari, endast 28 år gammal. Elsa Karlsson var född 1893, tog studentexamen vid Ahlinska skolan 1912 och teologie kandidatexamen i Uppsala 1916. Under studietiden var hon ordförande i Kvinnliga studentföreningen, och som teol. kand. tjänstgjorde hon två år såsom kristliga gymnasiströrelsens resesekreterare. Hösten 1919 blev hon anställd som lärare vid Ateneum för flickor och Ahlinska skolan men måste på grund av sjuklighet avbryta sin verksamhet efter endast en termins arbete, djupt saknad av sina elever. Hon sörjes närmast av sin far, överläraren Leo Karlsson och en gift syster.

Om någon förtjänar hedersnamnet trotjänarinna, är det säkert Anna Vesth, som den 6 mars fyllde 80 år. Hon har nämligen i hela 69 år troget tjänat samma familj, Forsberg-Åfeldt, förut i Medelpad sedan i Härnösand. Vid 11 års ålder kom hon som barnflicka till sin nuvarande matmor, som då var två år, och ännu sköter hon, kry och rask, sina sysslor i köket. I somras hade Anna Vesth, hennes bror och hennes fyra systrar, som till börden äro jämtlänningar — syskonmöte. Den älsta i syskonringen var då 86, den yngsta 75 år.

J. Paulis

Ovicula

(ägg)-tvål

genom för huden välgörande ingredienser, äggula och lanolin är Ovicula ett verkligt skönhetsmedel.

När modersmjölken tryter

TRADE MARK

rekommenderas Nestlés barnmjöl som ersättning. Det framställes av bästa schweizermjölksamt är billigt och lätt att tillreda. Spädbarnen äta det gärna och öka därmed regelmässigt i vikt. Barnmjölet bidrager samtidigt till alstrande av benbildning och muskelvävnad.

Det är Styrka

vår tid behöver. Quaker Oats är världens förnämsta och bästa havregryn och därmed bästa kraftbildande näringsmedel.

Därför börja dagen med en portion

Quaker Oats

är risken att förkyla sig och ådraga sig hosta, heshet eller katarr i luftvägarna minst lika stor som på hösten.

NISSENS

Äkta Bröstkarameller

äro det enda säkra botemedlet. Till salu överallt.

PRINS CARLS-Medaljen

UTGIVEN AV SVENSKA RÖDA KORSET

ÄR FRAMSTÄLLD HOS

SPORRONG & Co.

EFTER RAFAEL RÅDBERGS MODELLER

Kopior av de GULD- och SILVER-EXEMPLAR, som den 27 d:s överlämnats till H. K. H. Prins CARL och övriga medlemmar av den kungliga familjen utställas i våra skyltfönster, KUNGSGATAN 17, Stockholm, fr. o. m. söndagen under några dagar.

Fr. o. m. måndagen finnas TECKNINGSLISTOR utlagda på vårt huvudkontor och i vår butik samt denna tidnings expedition.

Använd **SKODON** av märkena

Ingeborg

och

Engelbrekt

PELLERINS

Växtmargarin "Extra Växt"

Gräddmargarin "Högsta märket"

hävda alltjämt sitt anseende som marknadens förnämsta margarinfabrikat.

Kgl. Hovleverantör.

Genom en annons uti Nya Wermlands-Tidningen som är Värmlands äldsta och enda dagliga tidning, träffar Ni över 10,000 hem i länet och stiftet. Huvudkontor: Karlstad.

Omplantering av **PALMER** samt övriga rumsväxter utföres omsorgsfullt och till billiga priser. A. T. Ö. 53 05. A. T. Brunk. 23 05.

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 18. Snälla Skönhetsdoktorn, hjälp mig! Mitt hår är av naturen ljusbrunt men börjar få en grådaskig färgton. Är valnötsdekot fullkomligt ofarlig för håret? Vore mycket tacksam få veta om man kan få köpa dekoten färdig eller var få köpa bladen? Finnes något annat ofarligt medel att få litet mörkare färg på håret? 30-åriga Lisa.

Valnötsdekot är ofarlig för håret. Tror ej den finns att köpa färdig, men torkade blad kanske ni kan få på något apotek. Skulle det inte lyckas kan ni köpa sådana hos Fröken A. Leatz, Östermalmsgatan 11, Stockholm. — Torkade blad läggas i vatten över natten och kokas i samma vatten. Dekotens färg blir starkare ju mindre vatten man tar och ju längre man kokar bladen. Dekotens silas sedan upp och ungefär en sjättedel alkohol tillsättes samt litet bordsalt. Det hela får stå en vecka och omröres då och då. Tappas på buteljer. — Innan färgmedlet användes bör håret vara nytvättat och väl torrt. Dekotens ingnuggas väl i hela håret och sedan den riktigt torkat in gnides hårbotten med litet svavelpomada. — Ett annat ofarligt medel att färga håret med och som tillika är stärkande för hårrötterna är s. k. *Nasselättika*: Friska eller torkade nässlor kokas i en blandning av lika delar vanlig ättika och vatten, t. ex. ½ liter av vardera. Ju mer nässlor dess bättre ty dekotens måste bli mörkbrun. Den silas upp och tappas på flaskor. Härmed gnides hårbotten varje morgon, och om man märker att håret blir för torrt gnider man emellanåt in litet pomada på hårbotten.

N:r 19. Mitt hår har tidigt fått grå strimmor och är så fullt randigt. Jag ville gärna färga det jämnbrunt. Vad skall jag använda för färg, som är oskadlig för håret? Och huru skall jag använda det? Var finnes sådan färg med bruksanvisning att få köpa? Lydia.

Se föregående svar om hårfärgning. Men innan ni börjar att färga håret råder jag er att en tid behandla det med följande medel mot grått hår: En bit kakaosmör smältes i en burk stående i hett eller kokande vatten. Därefter tages kärlet av elden och tillsättes olivolja, litet i taget under jämn omrörning, tills det hela blir smidigt samt sist några gram kinin. Detta inmasseras i hårbotten en gång om dagen.

N:r 20. Är alldeles förtvivlad för mitt hår. Blekte det för några mån. sedan med vätesuperoxid men blev det ojämnt och rött i stället för ljusare. Det är något ljusare framtill men själva hårknuten är alldeles guldröd. Ser ut som jag hade löshår och får många "glirningar" för det. Har försökt med stark boraxlösning men utan resultat. Mycket tacksam få veta, hur jag, utan färgämne, kan få mitt hår enfärgat, helst ljust, men ej rödaktigt. Nora.

Jag beklagar att ni låtit fresta er att använda vätesuperoxid till ert hår. Det är intet annat än tiden och tålmod, som kunna återställa det till dess naturliga färg. Nu har ni intet annat att göra än att ofta tvätta det, tag litet amoniak eller borax i tvättvattnet och i sista sköljvattnet kamomillavkok. Se för övrigt sv. på fr. 5 i n:r 3. — Att bleka håret skadar hårrötterna och i längden till och med så enkla medel som pottaska och amoniak. Massera hårbotten varje dag i 5 minuter på så sätt att ni känner skalpen röra sig under fingrarna.

N:r 21. Som mitt hår på de senaste åren mörknat kolossalt, ville jag be om ett gott råd. Vad

Sedan i marknaden utkommit

Melange

smörblandat margarin

bör varje husmoder undersöka i vilken grad hon med denna utsökta kvalitet kan replacera det dyra smöret. En alltigenom delikat vara som är för god för slitta reklamfraser.

Fås hos de förnämsta handlande.

Tillverkare:

A.-B. AGRA MARGARINFABRIK - STHLM

IDOZAN

Ny välsmakande järnmedicin

5 gånger så stark

som de vanligast i handeln förekommande järnpreparaten, omsättes genast i tarmkanalen i en för organismen lätt absorberbar form. Kraftigt verkande medel mot nervosité, dålig matlust o. blodbrist. Användes för både vuxna o. barn. Skadar icke tänderna.

Överraskande resultat.

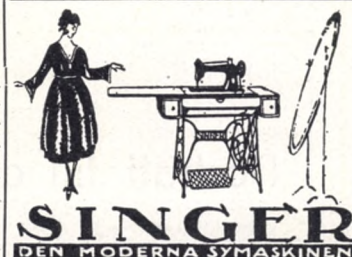
Rådfråga Eder läkare.

Fås på alla apotek.

A.-B. FERROSAN, Malmö.

Ära Vare Glad, Att Jag fått halvsulat med Torr-Fot.

ty då är foten torr i alla väder. Vattentätt, kromgarvat oxläder, tredubbel slitstyrka. Och det gör dom medan man väntar i 40 Västerlånggatan. Förresten kan man ringa R. 3915 eller A. 28404, så hämtar dom skorna."

SINGER
DEN MODERNA SYMASKINEN

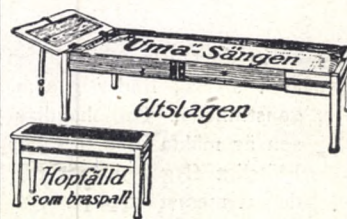
Billiga o. bra äro Sveriges Urmakares A.-B:s äkta **VIKING-Väckarur**

Förnicklat fodral med mässingsbottnen. Stort mäsingsverk. Kraftig väckning. Säljes under garanti av alla **Urmakare.**

M. ZADIG'S **Barn-Puder** med Lanolin

Uma-sängen

Försäljes i

varje välsorterad möbelaffär.

Tillverkas av **INDUSTRI-BOLAGET, ÄMAL.**

BEGÄR VÅR KATALOG N:o 13! **HUGO SVENSSON & CO GÖTEBORG**

KOCKUMS
Emaljerade Grytor
starkast och vackrast.
STOCKHOLM, Försäljningskontor: GÖTEBORG, DRÖTTNINGGAT. 57. MAGASINSGAT. 28.
KOCKUMS JERNVERK, KALLINGE

Alla blomstervänner

böra odla blommor i hemmen. Köp **Begoniaknölar** och **krukväxtfrö** hos oss. Begär vår illustrerade katalog.

Fröodlingens Fröhandel **GÖTEBORG.**

MER och MER

övertygas den ärade allmänheten om att

YVY-TVÅLEN

är den förnämsta bland tvålar. YVY-TVÅLEN säljes i varje välsorterad parfym- och herrekliperingsaffär. Österlin & Ulrikssons Kem. Tekn. Fabrik YSTAD.

VINOLIA VANISHING CREAM

försviner fullständigt från huden, då den absolut icke är fettaktig.

Särskilt lämplig för ömtålig hy.

Förnygrar och förskönar.

Den verkliga kännaren väljer Vinolia

En skrivmaskin i Edert hem!

Hur ofta önskar Ni icke hava en skrivmaskin till hands i hemmet, på resor etc.? Denna önskan uppfylles genom att Ni köper

CORONA

en fullständig skrivmaskin, som tar ytterst liten plats och väger endast 3 kg. Elegant, tillförlitlig, hållbar, billig!

Begär prisuppgift!

A.-B. Maskinfären Royal Standard

1 Malmstorgsgatan 1,
STOCKHOLM.

Allm. 27 65. Riks 92 08.

THERMA elektriska hokspisar

Kunna erhållas genom elektriska installationsfirmor och affären
K. Dahl & Co Aktiebolag
Stockholm
Göteborg Sundsvall

Porlinsnervis

handmålad, konstnärligt mönster
för 12 pers. — 58 pjäser

Pris 94:75

WIKMAN & WIKLUND

Flemminggatan 17, Stockholm

Telefoner: Namnanrop

Sommarkatalogen för 1921

är utkommen och ställes gärna till förfogande åt vem som helst, som rekvirerar densamma. Stor sortering vår- och sommarartiklar! Goda kvalitéer! Enormt billiga, nedsatta priser! Vår firma är utan gensägelse Edert förmånligaste inköpsställe. Skriv genast efter den nya sommarkatalogen, som erhålles gratis mot endast portolösen.

Ahlén & Holm, Stockholm.

En ungdomlig, vacker hy och kropp

kan erhållas och bibehållas genom våra beprövade skönhetsmedel.
Kvinnans lycka består i hennes skönhet.

Syster Ellas

Skönhetsvård

Syster Ellas salva är bäst mot all ömtålig hud. Bör användas av alla, enär den är den bästa skönhetssalva. Pris 2: 50.

Kyl- o. brännskador, svullnader, hemoroidplågor, röt, narig hud botas med Syster Ellas salva med 45/ Burrows lösning. Pris 3: —.

Frånkrän, leverfläckar, solbränna försvinna spårlost med Syster Ellas fräksalva. Pris 4: —.

Bystformaren Rarisante frambringar fasta och fylliga kroppsformer. Pris 4: 50.

Misspyrdande hårväxt avlägnas smärtfritt med roten med Capilator. Pris 5: —.

Ömma fötter samt ledknölar, valkar, liktornar botas med det enda säkra medlet, Herbat fotkur. Pris fullt komplett 2: 50.

Aktiebolaget P. O. Centralen, Cosm. avd. 10 A, Stockholm.

Alla våra berömda preparat sända vi, fullt diskret + porto mot postefterkrav. Broschyr med uttalande av läkare samt apotekare medföljer.

skall jag göra för att håret på ett absolut oskadligt men ändå effektivt sätt må åter få sin ursprungliga ljusa färg? Vill inte gärna operera med obeprövade medel. Var god hänvisa ej till event. föregående svar. Tacksam för svar är 19-årig D. E. H.

När ljusst hår mörknar är ej lätt att återställa det till dess ursprungliga färg utan sådana medel, som i längden verka skadligt för hårrötterna och förstöra håret. Det enklaste sättet är att ofta tvätta håret med såpsprit och för övrigt behandla det så som beskrives i sv. på fr. 5 i n:r 3 detta år. En matsked borax i tvättvattnet skadar ej och kamomillekokt i sista sköljvattnet motverkar hårets ytterligare mörknande.

N:r 22. Hur skall man få bort valkar under fötterna? Förstår ej hur de uppkommit, då jag så väl skoter fötterna med tvättningar och ej går så mycket. Efter varje tvättning brukar jag skära bort så mycket jag kan, men snart är det lika igen. Vore därför tacksam för råd då jag tycker det är mycket obehagligt med att ha sådana "sulor" under fötterna. — 2) Kan man ej få bort födelsemärken på annat vis än genom elektricitet, då de ej äro så stora undrar Siva.

Valkar under fötterna uppkomma ofta av för smala skodon, så att fotsulan blir hopträngd. Ett radikalt medel är alltså att ha tillräckligt breda skosulor. Att som ni gör ofta tvätta fötterna är nödvändigt, men skär ej bort valkarna, då bli de än värre. Efter tvättningar skall ni fila dem först med en vanlig fil, sedan med pimpsten. Lägg så på en bit amerikanskt häftplaster, som ofta ombytes. — 2) Svårt att besvara er andra fråga, då ej angives av vad art födelsemärkena äro.

N:r 23. Vilket medel bör användas mot finnar och pormaskar. Tacksam för svar. W.

Först och främst bör ni varje afton tvätta ert ansikte med varmt vatten och tvål, så att pormarna hållas väl rena. Därefter massera med någon god hudcreme, se sv. på fr. 1 2) i n:r 3. — För finnarna bör ni ta in något blodrenande, t. ex. Blands järnpiller. Och så kan ni tvätta finnarna med följande medel ett par gånger om dagen: Utfädd svavel 3 gr.; kamferinkturlur 3 gr.; rosenvatten 110 gr. Något härav hälls upp i en liten skål och renad vadd användes vid tvättning.

N:r 24. Vore tacksam för ett råd av Fru Skönhetsdoktorn. Jag är nämligen i bryderi om hur jag skall kunna få litet fylligare kropp, särskilt hals och bröst, vilka äro mycket magra. Kan aldrig bära uringade toaletter, enär det ser otrevligt ut. Vill minnas att det stått i tidningen om någon slags gymnastik men kan omöjligt taga rätt på numret. Tacksam för beskrivning därpå. "Mager flicka".

För att få bröst och hals fylliga utför ni följande rörelse: Hög er på tå, sätt händerna i sidorna och dra på samma gång in andan djupt genom näsan och pressa den kraftigt mot halsens och bröstets muskler medan ni räknar till femton; därpå andas ni kraftigt ut genom munnen och sänker er ned på hällarna. Upprepas tio gånger å rad framför öppet fönster kväll och morgon då inga kläder hindra. — Alla andra gymnastiska rörelser, som befrämja bröstets och barmens utveckling, äro naturligtvis också nyttiga. Bad motion i friska luften samt fettbildande diet spela också en stor roll.

N:r 25. Finnes något annat medel än elektrolys för att borttaga generande hårväxt, vilket inte fräter huden men dödar hårrötterna? Olycklig 22 år.

LEVNADSTOLKNINGAR

GRATIS ÅT ALLA SOM SKRIVA GENAST!

Den berömda amerikanske astrologen Prof. Roxroy, har ännu en gång beslutat sig att utdela gratis här i landet från sitt kontor i Holland, såsom bevis på sin förmåga, ett antal provtolkningar.

Professor Roxroy är så väl känd här i landet, att han knappast tarvar någon introduktion från vår sida. Hans förmåga att tyda människors liv, vad avståndet än må vara, påstås vara aldeles otrolig.

I Augusti 1913 förutspådde han på ett tydligt sätt den stora krisen och underrättade alla sina kunder att en förlust i kungliga kretsar skulle år 1914 komma att drabba flertalet av Europas krönta huvuden.

Till och med andra, mindre ryktbara astrologer, bosatta i andra länder, hylla honom såsom deras mästare och tråda i hans fotspår. Han utpekar för Eder vad Ni duger till, och vad Ni bör göra för att lyckas här i livet, nämner Eder vänner och ovänner samt beskriver de goda och de onda perioderna i Eder levnad.

Hans tolkning av gångna, nu inträffande samt kommande händelser torde förvåna, men även hjälpa Eder.

Herr Paul Stahmann, en erfaren astrolog, bosatt i Ober-Nieuwsadern, Tyskland, skriver som följer:

"Det horoskop, som Professor Roxroy utarbetat för mig, är fullkomligt sanningsenligt. Det är ett med stor skicklighet och samvetsgrannhet utfört arbete. Då jag själv är astrolog, har jag kunnat kontrollera hans planetiska kalkyler och indikationer, och kan intyga att hans arbete är i varje avseende korrekt, och baserat på de allra nyaste principer."

Om Ni önskar begagna Eder av denna specialoffert samt skaffa Er en tolkning av Eder levnad, behöver Ni blott skicka Edert fullständiga namn med adress, jämte datum, månad och år, för Eder födelse samt Eder födelseort (alltsammans tydligt och klar skrivet). Nämn även om Ni tituleras Herr, Fru eller Fröken, samt angiv namnet på denna tidning. Pengar behöva ej skickas, men om Ni har lust så kan Ni bifoga Kr. 1: — (i Ert eget lands frimärken eller banksedel) för att täcka porto och kontorskostnader. Adressera Edert brev till ROXROY, Dept. 4707 A., 42 Emmastraat, Haag, Holland. Obs! Portot till Holland är 40 öre.

Sundstrand

Den lämpligaste räkne- och additionsmaskinen för Eder.

Svensk uppfinning!

Pröva "Sundstrand" självskrivande räknemaskin innan räkne- eller additionsmaskin inköpes.

AKTIEBOLAGET HADAR SCHMIDT

GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Leverantörer till Statens och städers olika institutioner, banker, bruk och enskilda företag.

ETABLERAD 1752. När ni tager ett piller, så tag ett

Brandreth's Piller

Rent vegetabiliskt
Alltid verksamt.

Brandreth's Piller rensa blodet, magen och inälvorna samt underlätta matsmältningen. De stimulerar leveren, aflägsna dålig galla och andra fördärvade afsöndringar. De styrka, regulerar och rensa hela systemet.

Vid förstoppning, svindel, sömnlöshet, belagd tunga, dålig andedräkt, huvudvärk, magsmärtor, dålig, ofullständig matsmältning, lever-sjuka, gulsot och hvilken annan opasslighet som helst komma af orent blod.

Säljas på alla apotek.
Allcock Manufacturing Co.,
Birkenhead, England.

För bilden tätt upp till ögonen och pussa på, att pillret kommer in i munnen.

ETABLERAD 1847.

ALLCOCK'S PLÅSTER

Universalt botemedel mot Smärtor.
Hvarsomhelst, där man har ondt bör
ett plåster läggas.

Brandreth

En Stor-rengöring

går lätt och fort

med »Solidar». Husgerådssaker, tyger, golv, väggar och fönsterrutor, metall, glas, porlän, förhängen, mattor, täcken och all slags tvätt rens grundligt, skonsamt, fort och enkelt med »Solidar». Vid användning av »Solidar» förstöras icke husgerådssaker, tyger och målade saker i färg och glans utan få tillbaka sitt forna utseende.

Solidar kvarlämnar icke någon obehaglig skur-lukt, är det bästa medel mot baciller och sålunda ett idealiskt rengöringsmedel vid Stor-rengöring.

Utförliga bruksanvisningar i paketen och ifrån varje handlande eller direkt ifrån ende fabrikanter FERD. MÜLHENS, Sundbyberg.

Solidar

Om Eder handlande icke försäljer SOLIDAR, rekquirera då direkt från fabriken i Sundbyberg.

Bättre börda på vägen

bevisligen barnet ej bär
än *Cloettas* mjölkchoklad.
Sundare, starkare näring
gärna ej givs till förtäring
på provande promenad.

Dessert=Choklad
med
Mjolk

Cloettas

tillverkningar äro sedan mera än 50 år i hela Norden kända såsom de förnämsta. Till salu överallt i fabriken originalförpackningar.

Schweizer's Siden

direkt från Schweiz, tull- & portofritt till bostaden!

På begäran och mot insändande af ett 40-öres frimärke erhåller Ni våra prover på garanterad solida sidenstoffer till klädningar och blusar i taffetas, foulards, duchesse, crêpes, voile o. s. v. från Kr. 4.50 pr. meter. Nya bomullstyger för sommarkläder från Kr. 1.75 pr. meter. Särdeles rikhaltigt urval i såväl svart som vitt och kulört.

Samtidigt rekommendera vi vår nya kollektion af schweizer-broderier, innehållande 40 nya modeplanscher med broderade mönster, som visa det utomordentligt vackra och solida utförandet af våra berömda broderier samt katalog öfver linne och smärre artiklar med äkta schweizer-broderier. Blusar och klädningar sydda och osydda för damer, unga flickor och barn finnas i batist, voile, och organdie, från Kr. 7.75. Våra osydda broderade artiklar kan man själf lätt förfärdiga efter tillskrifningsmönster.

Begär redan i dag denna innehållsrika kollektion, som mot ett 40-öres frimärke skickas Eder franko till benäget påsende. Brevporto till Schweiz 40 öre.

Schweizer & Co Luzern, S 3
(Schweiz)

Kaffetullen

blev icke höjd, men regeringens sakkunniga anbefalldes utsträckt användning av goda och oskadliga kaffesurrogater. Victoria Kaffe är sedan över 40 år tillbaka erkänt såsom ett av de bästa oskadliga kaffetillsättningar. Victoria Kaffe tillverkas av Pehr Fricks Fabriker, Malmö.

VI SÖKA OMBUD

För försäljning av Tyger och Korta varor.
Elegant priskurant och
NORDENS
rikhaltigaste provkollektion utlämnas gratis.
Lämplig agentur för Herrar och Damer. Billiga priser. Bästa villkor. Angenämt arbete. God förtjänst.
Tillskriv oss genast.
Syfabriken, Älfsered.

Ni kan med lätthet förtjäna

Kr. 150:—
och mera pr månad
genom att sticka på
vår automatiska stick-
maskin VICTORIA.
VI GARANTERA
EDER en fast och
regelbunden inkomst.
Begär villkor o. prosp.
med utförl. upplysning-
ar, som sändes gratis.
HEMSTICKINGS-A.-B.
VICTORIA
Avd. E 4. STHLM

Elektrolys är ju det mest effektiva för att utrota generande hårväxt, men här ett par medel ni själf kan utföra: 42 gr. svavelbarium och 170 gr. vatten blandas med stärkelse till en pasta, som strykes över de åsyftade ställena och får sitta på tills den torkar. Då avlägsnas pastan och håren följa med. Om huden blir irriterad påstrykes zinksalva. Måste upprepas vid behov. — Ett annat medel: 3½ gr. osläckt kalk och 7 gr. soda blandas väl med 28 gr. skirat svinister. När salvan är smidig förvaras den i burk, och bredes litet därav över de angripna ställena och får sitta på i 5 å 10 min., då den skrapas bort med en slö kniv, t. ex. en fruktkniv. Måste också upprepas vid behov.

N:r 26. Finnes något medel att taga bort besvärlig hårväxt på hakan? Bor på landet så det giv-
es ej tillfälle att komma under behandling. Har av annons i eder tidning sett ett medel "Capilator", är det tillförlitligt eller finnes något annat?

Ny prenumerant.

Se svaret på föregående fråga.
N:r 27. Vad skall jag göra? Min hy är fräknig och röd och behåller länge märke om det händelsevis uppstår en finne. Kan-
ske är det inte bra att dricka svart kaffe?

Verkligt ledsen.

Sköt er hy med tvättning i varmt vatten och tvål om aftnarna, åtföljd av massage så som beskrives i sv. på fr. I i n:r 3. — För fräknarna anbefalles följande medel: 2 matskedar citronsaft, 1 msk. borax, 1 tsk. glycerin, 2 msk. vatten. Härmed tvättas ansiktet 3 å 4 gånger om dagen (begagna renad vadd!) med början tidigt på våren. Om ni har anlag för finnar bör ni så litet som möjligt förtära hetsiga drycker.

(Forts.)

BREVLÅDA.

RED: S BREVLÅDA.

Lucia. Som Edert manuskript saknade porto hamnade det i papperskorgen.

Dur och moll. Även Edra fantasiprodukter ha lagts i samma lämpliga förvaringsfack.

Enzio. "Denna enkla lilla stämningsbild" har i sanning förstämt oss. Varför ej använda en dyrbar tid till något mera produktivt, till exempel strumpstoppning?
G. J. N. Välment och menlost.

DAMER,

som önska salvor mot mjäll, eksem och hårafall, cremer mot torr, röd eller sprucken hud kunna tillskriva undertecknad, vars alla preparater äro framställda å apotek efter recepter av de förnämsta hudläkare. Har fört dessa preparater med gott resultat i över 15 år i min egen salong.
Fru Tekla Helldén, Lund.

"Vad en modern kvinna måste veta".
Av E. A. Fletcher. 132 sidor. Kr. 3:—.
Bokförlaget. Postfack 375, Stockholm.

TILL SALU

Dvärpinscher-Valpar

— 5 veckor —

Fin stamtavla.

Stockholms-Telefon Vasa 91 80.

En gammal fördom.

— Jo, lilla fröken. Jag vil ha en flaska riktigt fin eau de cologne, den bästa ni har — Någon utländsk.

— Utländsk! Det är bara en gammal fördom, att utländsk eau de cologne är så särskilt bra. Nej, skall baron ha en verkligt fin eau de cologne så ska vi ta en svensk, den här, var så god och känn...

— Ah—a—a härligt! Charmant! Vad heter den?

— E. d. C. — Hylins E. d. C.!

Dr. Scholl's "Fotknölsskyddare"

ger ögonblicklig lindring åt ömtåliga fotknölar och befriar dem från skons tryck. De återställa dessutom skon i dess ursprungliga form.

Dr. Scholl's "Tåspridare"

bidrager att borttaga fotknölar genom sin sinnrika konstruktion. Den är tillverkad av finaste paragummi.

Dessa artiklar äro två av Dr Scholl's 43 fotvårdsspecialiteter. Om Ni icke kan erhålla dessa artiklar genom Eder skohandlare så vänd Eder direkt till oss.

Begär broschyren "Fötterna och deras vård" som sändes gratis.

The Scholl Manufacturing Co.
A v d. I.
STOCKHOLM 7.

EN KOPP HULTMANS RENA CACAO

är det bästa på hela dan!

GIFT ER ALDRIG

förrän Ni besökt Bröderne
Ljunggrens Möbelfärf, Adolf
Fredriks Kyrkogata N:o 7.

Ringstorp, Sjunnesson & Co., Kommanditbolag, Hälsingborg.

KÖKSALMANACK

Redigerad av
IDA NORRBY.
Föreståndarinna för Fackskolan
för huslig ekonomi i Uppsala.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN

13—19 MARS 1921.

SÖNDAG. Frukost: Bröd och smör; pariser-smörgåsar; kaffe eller te. **Middag:** Falsk sköldpaddsuppa; fin fiskfärs med kräftsås; drottningtårta med fruktkompott och grädd.

MÅNDAG. Frukost: Bröd och smör; äggstanning med fiskfärsstuvning (rester fr. söndagen); kaffe eller te. **Middag:** Köttbullar med potatis; blåbärskräms med mjölk.

TISDAG. Frukost: Bröd och smör; pytt i panna, kaffe eller te. **Middag:** Kroppkakor med löksås; nyponsoppa.

ONSDAG. Frukost: Bröd och smör; bräckkorv med potatis; kaffe eller te. **Middag:** Stuvad kolja med potatisbullar; fruktgratin med grädd.

TORSDAG. Frukost: Bröd och smör; kokt sill med smör och ägg; kaffe eller te. **Middag:** Soppa på brysselkål; äppelkaka med enkel vaniljsås.

FREDAG. Frukost: Bröd och smör; jordärtskocksuppning med skirat smör; kaffe eller te. **Middag:** Polsk köttstuvning med potatis; aprikossufflé.

LÖRDAG (Marie bebildelse-dag). Frukost: Bröd och smör; färserade ägg med skarpsås; kaffe eller te. **Middag:** Små fisk-suffléer med rört smör; plommonspäckad svinkarré med brynt potatis, örter och syltgurka; väfflor med jordgubbssylt.

RECEPT:

Pariser-smörgåsar (för 6 pers.). 12 franskbrödsivor, 75 gr. smör. **Färs:** 3 hg. benfritt oxkött, 2 äggulor, 1 kkp. mjölk, ½ msk. salt, ¼ tsk. vitpeppar, 1 msk. hackad brynt lök, 2—3 msk. rödbetsättika, ½ kkp. kokt potatis (i tärningar), ¾ kkp. rödbetor (i tärningar), 2 tsk. kapis.

Till stekning: 75 gr. smör. **Beredning:** Köttet ansas, skäres i bitar och drives 3 ggr. genom köttkvarn. Äggulorna och mjölet iblandas så småningom jämte kryddorna, och färsen arbetas tills den är smidig och sammanhängande. Då blandas potatisen, rödbetorna och kapisen försiktigt ned och färsen breddes tjockt på smörgåsarna. Dessa brynas på båda sidor, köttisidan först, och serveras mycket varma.

Falsk sköldpaddsuppa (för 6 pers.). 1 gödkalvhuvud, 1 msk. salt, ½ tsk. vitpeppar, 1 liten bit

ingefära, 2 rödlökar, 2 morötter, 1 bit selleri, 1 msk. smör (30 gr.), 3 msk. mjöl, 2 lit. buljong, 1 knivsudd cayennepeppar, brynt socker, 2 msk. sherry eller ma-deira.

Beredning: Kalvhuvudet klyves, hjärnan tages ur och huvudet sköljes väl samt lägges i vatten omkring 12 tim. Därefter sättes det på i kallt vatten, saltet tillsättes och då spadet kokat upp skummas det väl och kryddorna jämte rotsakerne läggas i. Soppan får sedan koka, tills köttet börjar lossna från benen, då det tages upp och buljongen silas. Köttet skrädes och då det är kallt, skäres det i små bitar. Löken skalas, hackas fint och brynes i smöret, mjölet och buljongen (vilken helst bör vara hälften ox-buljong) tillsätts och soppan får koka 10—15 minuter. Den avsmakas med litet cayennepeppar och vinet, färgas med brynt socker och serveras med det sönder-skurna köttet.

Drottningtårta (för 6 pers.). 4 ägg, 300 gr. socker, 200 gr. söt-mandel, 8 bittermandlar, 100 gr. smör, 100 gr. potatis.

Till formen: ½ msk. smör, 2 msk. stötta skorpor.

Vattenglasyr: 1 msk. vatten, 2 tsk. citronsaff, 75 gr. socker.

Till garnering: Pistaciemandel eller syltade apelsinskal.

Beredning: Äggen och sockret röras 20 min. Den skällade och malda mandeln stötes i en mortel tillsammans med det tvättade smöret och blandas sedan till äggsmeten. Potatisen skalas, rives och röres sist ned i smeten. Massan slås i en smord och brödbeströdd gjutpanna och gräddas i svag ugnsvärme omkring ½ tim. När tårtan kallnat glaseras och garneras den.

Fruktgratin (för 6 pers.). **Kompott:** 1½ lit. äpplen, 1½ kkp. socker, 4—5 dcl. vatten.

Kräms: 50 gr. smör, 125 gr. mjöl, 5—6 dcl. gräddmjölk, socker (citronsaff), 2 ägg.

Till formen: 1 tsk smör.

Beredning: Äppna skalas och skäras i klyftor. Av vatten och socker kokas en lag, och häri kokas äpplena mjuka. — Smör och mjöl fräses tillsammans och gräddmjölken spädes på under flitig rörning. Smeten avsmakas med socker, och om så önskas, litet citronsaff, äggulorna röras ned och smeten får svalna. Äggvitorna vispas till hårt skum och blandas ner sist. — En elffast form smörjes, frukten lägges ned och krämen hålles över. Formen sättes in i medelvarm ugn, och då gratinen fått vacker färg tages den ut och serveras genast.

Färserade ägg (för 6 pers.). 6 hårdkokta ägg.

Färs: 1½ hg. benfritt oxkött, 1½ hg. benfritt kalvkött, 1 hg. späck, salt, vitpeppar, 1 saltgurka, (finhackad), 1 ägg, 1½—2 kkp. gräddmjölk.

Till panering: ½ ägg, 1 kkp. stötta skorpor.

Till kokning: Flottyr.

Beredning: Äggen kokas 5—6 minuter och skalas. De beläggas därefter med den väl arbetade och kryddade färsen, rullas i stöta skorpor, penslas med ägg, och rullas åter i skorpbrödet. Färserna tillplattas något vid båda ändarna och kokas gulbruna i flottyr. De skäras därefter mitt itu, läggs upp på serveringsfat och garneras med persilja samt serveras med svampsås.

TREVLIGA OCH BILLIGA SÄLLSKAPSRESOR

PARIS
22 mars t. o. m. 4 april (14 dagar) 925 kronor
RIVIERAN—PARIS
5 t. o. m. 29 april (25 dagar) 1,710 kronor
ITALIEN
5 april t. o. m. 10 maj (36 dagar) 2,150 kronor

Ovanstående priser inbegripa såväl biljetter, som fullständigt hotelluppehåll inklusive drickspengar etc.
OBS! Språkkunniga och resvana ledare medfölja varje resa.

A.-B. NORDISK RESEBUREAU

GÖTEBORG Palace Hôtel Tel. 4194
STOCKHOLM Regeringsgatan 10 Rikst. 9044 Allm. 9643
MALMÖ Stortorget 13 A Tel. 3226

Grönsaks- och Blomsterfröer
Gräsfröblandningar till trädgårdsmattor samt Redskap. Allt av prima kvalitet. Billigast i
GÖTEBORGS FRÖHANDEL
Södra Larmgatan 4, Göteborg. Rikst. 59 32, 109 84. Ill. katalog gratis och franko.

Använd alltid i hushållet
SVENSKA MEDICINALVÄXTFÖRENINGENS
torkade blåbär, lingon, spenat, dill, sopprötter m. m.
Högsta kvalitet. Billiga, hållbara, lätta att förvara och enkla att använda. Utförlig beskrivn. medf. varje kartong. Finns i varje välsorterad specceriaffär.
OBS! Förekomma i minut endast i våra kartonger.

Spirella Korsetten
Stilfull
Bekväm
Ekonomisk
UTSTÄLLNING
pågår under några dagar med början den 7 mars.
FRU GERDA MALMBORG
Regeringsg. 43, Ill tr. Rt. 314 66. Öppet 10—4, 6—8.

Frälsningsarméns Handelsdepartement

24 Östermalmsgatan 24 STOCKHOLM

Bok-, Musikinstrument och Pappershandel
Fllal:
S. Allégatan 9, Göteborg

Musikinstrument:

Gitarer, mandoliner, gitarrmandoliner, gitarlutor, violiner, citor, dragspel, flöjter, klarinetter, mässingsinstrument av förstkl. svensk och utländsk tillverkning, trummor, fodral, strängar och övriga tillbehör. Orglar från främsta fabriker. Hög rabatt vid extra kontant köp av orglar.

Förstklassiga kvaliteter:

CEYLONTÉ
WANARAJAH. Pris pr kg. 11:—.
Levereras i 50 o. 100 grams paket.
KELLIBEDDI, extra fint, i 50 o. 100 grams paket. Pris pr kg. 12:50.

ARMENS KAKAO
å 6:— per kg. (i påsar om 100 gr.) samt 6:50 pr kg. (i burkar om 1- och halvt kg.).

ARMÉTVAL
å 3:— pr stång, 80 öre pr tvål.

ARMESKOKRAM
å 0:75 pr ask om 100 gram.
OBS! Prisnedsättning å kakao.

Det bör ej vara damerna obekant

att man med Gooda-Jästmjöl när det bästa resultatet vid småbak. Säljes i burkar å 25, 40 och 75 öre.

Handels-A.-B. Sten Sjögren & Co., Göteborg

Oh! Mamma

låt oss få Tomtens Mamsana till middag.

Tapetkompaniet

levererar Eder
TAPETER
till lägsta priser. Största sortering av in- och utländska kvalitéer. Rekvirera prover genast. Rikst. 99 05. Allm. 133 20. Katarinav. 7, Sthlm. (Vid Slussen.)

Glöm ej att skaffa Eder
Iduns Kokbok.
Ny utvidgad upplaga.

Filtar

köper man alltid från
Sahlströmska Fabriken,
Jönköping.

Man får då mjuka, varma, städa, färgrika, arsenikfria, tvättbara filter till lägsta fabrikspris.

Sängfiltar (även barnfiltar) **resfiltar, hästfiltar** i moderna färger och mönster. Tillverkas även av insänd ull. Obs! Om-bud på alla större platser.

Pixpojken på äventyr.

Uti alla väder priset **Pix** tar både solskin, åska, regn och blixlar

BEETHOVENS BREV

Urval övers. av G. Norlén m. inl. av Tobias Norlind äro »de mest levande bidrag till hans biografi». (Aftonbl.) »Ett märkligt mänskligt dokument.» (Sv. Dagbl.) Kr. 7.50.

Lindblads Förlag, Uppsala.

Döfva HÖRA

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

APOTEKET VASENS DRUG-HANDELS LABORATORIUM STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram. Finnes å alla apotek.

Millioner förstöra sitt hår med sprithaltigt och felaktigt sammansatta hårvatten, grönsåpa, såpsprit m. fl. otjänliga hemkurer. Ni behöver ej med bekymmer se håret falla bort, om Ni tillskriver Specialisten i hårsjukdomar **VALENTIN LINDBERG**, Kommandörsgatan 12, Stockholm, träffas kl. 12—2 vard. Flera tusen bevis finnas från botade skalliga och tunnhåriga personer. Uppgiv ålder, sjukdomens art m. m. Bifoga 40 öre för svar på diskret brev. Mina behandlingsmetoder äro berömda av såväl vetenskap, press som allmänhet.

TRYCKNING

Tidskrifter, tidningar och allt slags affärstryck utföres **BILLIGT**

Förstklassigt utförande. Begär kostnadsförslag.

Gust. Österbergs Tr. A.-B.
Rika 137 Nyköping Rika 137

Varje familjeförsörjare bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör åberopas.

STORKYRKOBRINKEN 11 - STOCKHOLM

Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON**, som är världens förnämsta, kan nu regleras i 6 styrkegrader efter örats olika hörselörmåga. Förordad av öronspecialister. Oumbärlig för lomhörda i kyrka och teater. För efterrapningar varnas.
Öronmassageapparaten MASSACON botar susning för öronen. ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i St. Louis och den Engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj:t Änkedrottningen av England och Prins Carl av Sverige. Begär katalog och intyg. Ensamförsäljare för Sverige: MALMÖ BANDAGE ETABLISSEMENT, Per Vejersgatan 9, MALMÖ 1. — Telefon 49 75

IDUNS PRISTÄVLING N:o 6.

STJÄRNAN OCH KORSET.

Bilden här ovan är en liten enkel fixeringsbild — men det enklaste är ju inte alltid det lättaste. Vissa av linjerna i detta virrvarr bilda en regelbunden femuddig stjärna och vissa andra linjer bilda ett likarmat kors.

Kan ni finna stjärnan och kor-

set? Pärta med bläck de linjer som bilda de båda figurerna.

Lösning, märkt Iduns pristävling n:r 6 torde insändas till Iduns redaktion senast den 26 mars. De tre första rätta lösningarna, som vid granskningen påträffas, erhålla vardera 5 kr. i pris.

I goda hem

finnas väl avlönade platser för ex. barnsköterskor, barn- och ensamjungfrur, husmor, kokerskor och andra hembiträden.

Stockholms Stads Arbetsförmedling.

Regeringsgat. 107. Högbergsg. 37. Exped.-tid 9—4, dag före helgdag stänges 2.

Obs! Betyg och rekommendationer böra medhavas. Även tillf. arbetskraft förmedlas. Avgiftsfritt för både husmodrar och tjänare.

Barnfröken.

Bildad, sykkunnig, helst musikalisk flicka önskas som husmoders hjälp med läxläsning och omvårdnad av 5 barn i åldern 4—13 år. Kokerskor och husa finnas. Vintrarna i staden, sommaren på landet vid Saltsjön. Referenser önskas och lämnas. Svar till Fru V. T., Postfack 86, Uddevalla.

Till den 15 mars

sökes en fullt kunnig ensamj. (gärna lantbrukaredotter) till mindre, bättre hem. Barnsköterska finnes. Den, som vill arbeta självständigt har företräde, då husmodern ägnar sig åt konstnärligt arbete. Vid ordning och renlighet fastes största avseende. Trevnad och vänlighet kan påräknas. Svar till "Musikdirektör, Stockholm", Iduns exp., f. v. b.

Hushållerska,

kompetent att utan husmoderns hjälp sköta ett lantushåll, kunnig i matlagning, konservering och slakt, får förmånlig plats den 1 maj hos undertecknad. Betyg, löneanspråk och fotografi sändes till fru Louise Holmquist, Svarstingstorp, Läckby.

PLATSSÖKANDE

Bättre flicka,

van vid alla husliga göromål önskar såsom familjemedlem plats i god familj som husmoderns hjälp, helst där jungfru finnes. Kunnig i handarbete. Lön önskas. Svar till "24 år, B. H." Iduns exp. f. v. b.

Ung flicka

önskar plats å herrgård, bruk eller större samhälle som husmors hjälp vid alla inom ett hem förekommande göromål. Även villig deltaga i skrivgöromål. Tacksam för svar till "Mars 1921", Iduns exp. f. v. b.

Utexaminerad skolkökslärapinna

och trädgårdskonstulent önskar lämplig anställning. Svar märkt "L. S.", Skottes annonskontor, Odeng. 63.

Anspråkslös 23-års flicka

önskar under en god husmoders ledning deltaga i inom ett bättre hem förekommande göromål. Vill anses som familjemedlem. Svar till "Postfack 14", Hånaskog.

En enkel, bildad flicka,

önskar komma i god familj, för att under husmoderns ledning få lära hushåll och vad för övrigt till ett ordnat hem hörer. Svar med prisuppgift till "Familjemedlem 15 mars", p. r. Nyköping.

Hur kan Ni våga kyssas utan att vårda munnen och tänderna med

PEBECO TANDPASTA?

Chemische Fabrik P. BEIERSDORF & Co,
HAMBURG.

IDUNS PAPPER

GRANSHOLMS FINPAPPERSBRUK

ANLAGT 1803 - - GEMLA - - ANLAGT 1803
Specialbruk för finare pappersorter.

OMBUD OCH PARTINEDERLAG I STOCKHOLM:

R. W. STARE

R. T. 40 44 59 KUNGSGATAN 59 A. T. 192 30

VARU-MÄRKE

MENTHOLATUM

INREGISTRERAT

Beprövad salva för läkande av alla slags sår, ekzem, hemorrojder, solbränna, frostsador etc. Lindrande vid snuva och huvudvärk. Hudmedel, särdeles behagligt att använda efter raking. Finnes å alla apotek. Gratisprov kan erhållas å närmaste apotek eller direkt från depoten i Sverige, Kronans Droghandel, Göteborg.

Ung musikalisk flicka

önskar komma till en prästfamilj i och för utbildandet av sin uppfostran. Svar emotets taktsamt, jämte meddelande om på vilka villkor plats kan beredas, under signatur "A. O.", Skrehäll, Västergötland.

Flicka

från gott hem önskar plats i god familj den 15 april, att deltaga i skötsel av barn samt att vara behjälplig i hushåll och sömnad. Ej grovtysslor. Svar till "Familjemedlem A. H.", Iduns exp. f. v. b.

Bättre, enkel flicka

önskar komma till präst- eller annan god, helst kyrklig familj att mot trutt vire lära matlagning. Gärna där tillfälle ges att deltaga i trädgårdsskötsel. Svar till "Ordningfull och arbetsvillig", Kiosken, Brunnsparken, Göteborg.

Som informator

söker 29-årig fil. kand. plats omedelbart. Betyg från 2-årigt handelsgymnasium. Musikalisk. Kan även biträda vid skriv- och biblioteksarbete. Svar till "Små anspråk", Iduns exp. f. v. b.

Ung flicka,

som genomgått högre flickskola, önskar plats på landet, helst å herrgård, för undervisning med en gosse eller flicka på det mer förberedande studiet. Svar till G. L., Box 49, Skara.

Sjuksköterska,

önskar plats i sjukvård, är även van vid husliga göromål. Svar till "Plats-ombyte", Iduns exp. f. v. b.

Ung flicka,

av god familj, som genomgått husmodersskola och kurs i linnesömnad samt deltagit i alla husgöromål i hemmet önskar plats i bättre familj som husmodershjälper, helst där jungfru finnes. Lön önskas. Svar till "Familjemedlem 22 år 1921", Iduns exp. f. v. b.

Sjuksköterska

Exam. 6-årig, även Exam. sinnessjukvård, önskar plats till den 1:sta eller 15 april. Svar till "Syster A", Iduns Exp. f. v. b.

En enkel,

bättre flicka

21 år, söker plats i hem där jungfru finnes, att såsom familjemedlem biträda med alla förekommande göromål och även sköta barn, om så önskas, då betyg från Barnvårdshus finnes. Svar till "Ordentlig", under adress S. Gumelius' Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Ung förlovad flicka

önskar till omkring 1 april plats som familjemedlem i bättre familj, helst på herrgård eller prästgård, att deltaga i och lära sig husliga sysslor. Kunnig i enkla matlagning. Vid lön fastes inget avseende, blott vid ett vänligt och snällt bemötande. Svar till "Gerda", Iduns exp. f. v. b.

Enkel, bild. flicka,

van vid alla husliga göromål söker plats i bättre familj, där jungfru finnes. Svar till "24 år", Hälsingborg p. r.

INACKORDERINGAR

Konfirmander

mottagas 15/6-17/7. Naturskön trakt, tillfälle till bad. Pris i ett för allt 200 kr. Gällaryds prästgård, Småland. Gustaf Ek. Komminister, adr.: Gällaryd.

D:r Lahmanns

principer, vegetarisk diet m. m. tillämpas i vårt hem. Vi upplåta ett stort soligt vackert rum åt en eller hellre två inackorderingar, ej sjuka, men personer, som behöva någon tids vila och ro på landet. Prima referenser givas och fordras. Direktör Bergman, Vestra Yttringe, Lidingö. Rt. Lidingö 8 o. 1411.

Kärleksfullt hem

erbjudes liten hemlös flicka i ålder 1-4 år, frisk och av intellektuellt begåvade, sunda föräldrar, hos yngre, barnlös ämbetsmannafamilj. Event. adoption. Ett belopp bör insättas för barnets räknings för tryggande av dess framtid. Svar till "Assessor", Iduns exp.

Doktorinnan Vilma Erikssons

Vilohem, beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Adr. Högåsen, Arvika. Bröstklena mottagas ej.

DIVERSE

Svält ej
Edra krukväxter. De leva ej enbart av vattnen. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-näringsalt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

Damer.

Avdelningschef, med eget hem vid industriverk i vacker trakt i mellersta Sverige, god ekon. o. resligt gott yttre, önsk. för event. äktenskap korrespond. med intelligenta, hurtiga och välväxt 18-30 års dam — helst från gott lanthem — med gott utseende samt förmögenhet och helst musikalisk. Olämpligt skämt föraktas och diskretion garanteras på heder, varför svar förtröende fullt kan ställas till "Gedigen 33", und. adr. S. Gumelius' Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

Röd näsa, röda händer,

frostskador i allmänhet botas redan efter kort tid med Bores frostbalsam. Kämt sedan 40 år tillbaka. Absolut oskadligt. Fås hos alla Parfym- och Kemikalieaffärer. Pris 4:— kr. pr flaska. Depot: A.-B. PARFYMERI BARLACH, Stockholm C.

Endast En
SANO-KAPSEL

om dagen (för barn ½ kapsel dagligen) erfordras för åvågbringande av en fond av kraft och tillförsikt. Oumbärliga för kvinnor, män och barn under alla svaghetsstillstånd. Alstra snabbt och säkert levnadsmod, energi och arbetslust, undanröja svaghet, trötthet, sömnlöshet och överansträngning. Spieckers Sanokapslar säljas å alla väl-sorterade apotek och drogaffärer i askar om 20 st. till kr. 4:25, eller expedieras portofritt pr postförskott från undertecknade.

Liten kur (5 askar) kr. 20:—
Stor " (10 ") " 38:50
Generalagenter: Harald Westerberg & C:o, Göteborg 1.

D:r Stohrs

Kephaldöl

tabletter
bota hastigt
huvudvärk och neuralgi

Fullständigt ofarliga, skada ej hjärta o. mage
Till salu endast å apoteken.

Korpulens - Fetma

borttages genom
Dr. Hoffbauers lagl. skydd.
Avmagrings-tabletter.

Fullkomligt oskadligt och framgångsrikt medel som icke förutsätter särskild diet. Inget sköldkörtelspreparat. Inget laxativ. Prospekt på begäran. Pris för hel kur 150 mk och 210 mk inkl. porto och utförelsepris mot postförskott eller efterkrav.
APOTEKET ELEFANTEN
Berlin A 47, Leipziger Str. 74 (Dönhoffpl.)

Birgittas

Äkta Citron-Crème.
Ofelbart medel mot sträv och narighy. Bästa ansiktsmassagere. Utplånar rynkor och ojämnheter i huden.
Tillverkas av saften av friska citroner.
Parfymeri S:ta Birgitta, Stockholm.
Pris kr. 3:—

Hemorroider

försvinna efter några dagar vid användning av HÄMOSALVAN från Kem. Tekn. Fabr. Elefanten, Göteborg.
Pris kr. 10:— pr stor burk mot postförskott eller förut ins. likvid.
"CYRANO" Quai
d'Ouchy Lausanne.
Pensionat de tout premier ordre pour jeunes filles. Langues, arts, sports, Hautes références.
Directrice: Mlle L. Barrière.

Doktor J. Arvedsons kurs

i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet.

Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odeng. 1, Stockholm.

Professor PATRIK HAGLUNDS

Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik.
R. T. 7025, Stureg. 62, Sthlm S.T. 8301.
För behandling av stöje- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbingar.

D:r A. KARSTEN

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsg. 60, STOCKHOLM
Behandling av
reumatiska åkommor.

Gerda von Sydows

SÅNG- OCH MUSIKINSTITUT
David Bagaresgata 1,
STOCKHOLM
R. T. 9433.

GÖTEBORGS

GYMNASTISKA INSTITUT
Östra Hamngatan N:o 45
Förmåligaste specialkurs i
MASSAGE o. SJUKGYMNASTIK
Ny kurs börjar den 15 September.
I kursen ingår kostnadsfritt
undervisning i:
Pedagogisk gymnastik, Ortopedisk
behandling, Elektrisk behandling,
Värmebehandling, Zander-gymna-
stik, Röda Korsets samaritkurs.
Begär illustrerat prospekt.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 15 sept.
Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Vid reumatism, nerv-

smärtor, huvudvärk, in-
fluensa m. m. verkar
TOGAL
snabbt och säkert.

Genom den överraskande framgång, som åtskilliga läkare uppnått med TOGAL, har detta preparat tillvunnit sig ett välförtjänt, allmänt erkännande. Togal är sammansatt efter fullständigt nya principer, och starkt urinsyrelösnande, går det direkt till själva roten av det onda. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Prompt och säkert vid neuralgi, huvudvärk, reumatism, gikt, ischias, ryggskott samt vid värk av olika slag. Verkningsarna göra sig genast märkbara, och Togaltablettens lugnande inflytande gör dem välgörande även vid sömnlöshet. Finnas å alla apotek till kr. 2:60.

La Mascotte Creme

är vår tids ännu överträffade cosmétique, en vetenskapens triumf, som renar, läker och decimerar huden, samt skyddar denna för kyla och fuktighet. Är den bästa massagere för borttagande av rynkor och fettansamlingar.
Gör huden fraiche, vit och sammetslen. Pris 2:50 pr burk.
Fås överallt och direkt från
LA MASCOTTE-FABRIKEN,
Malmö.

Velvet Complexion.

Oövertäffligt hudmedel.
"Velvet Complexion" är en mjölkliknande vätska som utan tvivel är framställd av mandel. Vilka ytterligare ingredienser som släta ut rynkor, göra musklerna fasta och giva hyn klarhet och vithet, vet jag ej. Något trolleri är det." Ur Anna Söderberg: Skönhetsvård. Pris kr. 8:— plus porto.
FRANSKA PARFYMMAGASINET,
Drottninggatan 21, Stockholm.

Hemorroider

försvinna efter några dagar vid användning av HÄMOSALVAN från Kem. Tekn. Fabr. Elefanten, Göteborg.
Pris kr. 10:— pr stor burk mot postförskott eller förut ins. likvid.
"CYRANO" Quai
d'Ouchy Lausanne.
Pensionat de tout premier ordre pour jeunes filles. Langues, arts, sports, Hautes références.
Directrice: Mlle L. Barrière.

Sydsvenska Kredit Aktiebolagets

ställning den 28 febr. 1921.

Tillgångar:	Skulder:
Kassabehållning	40,000,000:—
Obligationer	20,000,000:—
Fastigh. o. inventarier	2,000,000:—
Reverser mot säkerhet	700,000:—
Växlar	151,615,688:70
Kreditiv och löpande räkningar	77,005,481:21
Hos inhemska banker	62,061,189:53
Hos utländska banker för egen räkning	5,281,480:38
4,876,073:86	1,193,325:41
11,914,235:35	7,695,090:73
12,927,219:47	15,943,136:08
Kr. 383,495,392:04	Kr. 383,495,392:04

Vid Fredrika-Bremer-Förbundets Lantushållningsseminarium

adr. Rimforsa
anordnas en 6 mån. husmoderskurs med början den 15 mars. Kursen som omfattar huvudsakligen praktisk och teoretisk undervisning i huslig ekonomi med fördel användas som förberedelse till lärarinnekurs, men även av unga flickor som önska lära sköta ett hemhushåll. Avgift för undervisning, kost och logis är 100 kr. i månaden. Ansökningar åtföljda av skol- och åldersbetyg samt läkareintyg insändas under adress Föreståndarinnan vid Lantushållningsseminariet, Rimforsa.

Vid TORSHÄLL, LEKSAND,

mottagas några kvinnl. trädgårdselever 1 april-31 okt. Huvudsakl. prakt. undervisn. Betyg eft. genomgången kurs. Prosp. och ref. på begäran.
Lillie Landgren. Märta Philip.

Vid Slagsta Seminarium

(Seminarier för utbildande av lärarinnor för sinnesslöa barn)
börjar ny kurs den 1 september d. å. Ansökan om inträde, åtföljd av läkareintyg enligt formulär, sändes senast 15 maj under adr. Föreståndarinnan, Slagsta Fittja. Kursen är tvåårig och kostnadsfri (fritt vivre och bostad). Cirkulär med närmare upplysningar lämnas på begäran.

Låt Edra flickor få en

trädgårdskurs.

Den ger god behållning för hela livet. Den förädlar sinnet och ger glädje åt hemmen. Den stärker hälsan på naturligt sätt; är bättre än medicin och badorter. Den kan förbereda för yrkesutbildning med bästa framtidsutsikter. Den kan anordnas mycket billigt.

Friplatser kunna beredas.

Fruktanvändningsundervisning, konservering. Bästa undervisning av examinerad trädgårdslärarinna med biträdande lärarinna och flera lärare.

Rekvirera prospekt i god tid från Önnestads Kvinnliga Trädgårdsskola — i förbindelse med Önnestads Folkhögskola och Lantmannaskola.

Sändes mot 40 öre i porto genom Rektor Yngve Melander, adr. Önnestad, Kristianst. län. Kursen 15 mars-20 okt.

Hushållskurs

10 veckor. Övervägande fin matlagning. Bagn., konserv. Börjar 7 april. Låga kurskostnader.
Rektor E. Brolin, Osby.

Sommaruppehåll

på landet

sökes för svensk familj om moder och tre barn (10, 9 och 5 år), vilka av familjeförhållanden varit tvungna att de senaste åren leva i Tyskland. Svar utbedes till prof. H. Hedlund, Viktoriagatan 11, Göteborg.

Billig o. praktisk utbildning

i trädgårdsskötsel för flickor erbjudes på herrgård i Skåne. Även tillfälle till matlagning om så önskas. Svar till "Fackutbildad lärarinna", S. Gumelius' Annonsbyrå, Malmö.

Stigens Aktiebolag

Post- o. godsadress: Färgelanda
emottager alla sorters lönspanad, väv-, färg-, präss- och beredningsgods. För dam- och herrgarderoben rekommenderar vi kemiska tvättavdelning. Nya kommissionärer antagas på platser där vi förut ej äro representerade.

I landsortsstad

finnes liten välkänd barnekeperingsaffär att övertaga. Synnerligen lämplig att kombinera med Syatelier. Svar till "Kontant 3,000 kr.", Iduns exp., f. v. b.

Nationaldräkter,

materiel, detaljer, strump, på best., frågobesv. mot dubbel porto. Svenska Nationaldräkter, Idung. 5 n. b., Sthlm.

DAMER.

A varje större plats sökes respektabel dam med stor bekantskapskrets för skötande av agentur i linneutstyrlar och stickade yllevoror (strandkojor m. m.) med försäljning till privatpersoner. Agenturen kan även skötas vid sidan av annan sysselsättning och dock lämna gott resultat, då den sökande firmen endast för de mest förstklassiga artiklar och till förmånligaste priser. Endast fullt respektabla personer, som kunna lämna tillfredsställande referenser samt uppgift om levnadsställning, reflekteras på. Svar till "Utstyrlar", A.-B. S. Gumelius' Annonsbyrå, Göteborg, f. v. b.

1/2 meter nytt hår.

Då mitt hår till min ledsnad för 3 år sedan på grund av mjällbildning å huvudsvålen började falla av, prövade jag

Hämoes Hår-Kultur.

Mitt hår, som förr var 45 centimeter långt, har nu efter 3 års användning av nämnda Hår-Kultur vuxit **50 centimeter, ett för mig lyckligt och tillfredsställande resultat.**

Fru E. ARENTOFT, Bredgade 8, Köpenhamn K.

Avskrift.

Traryd 4 nov. 1920.

"Efter fruktlösa försök med alla i marknaden förekommande medel mot mjäll och därav förorsakat håravfall har jag lyckats förskaffa mig en flaska HÄMOES HÅR-KULTUR, vilken jag nu förbrukat.

Emellertid ha verkningarna av Hämoes Hårkultur på ett häpnadsväckande sätt visat sina goda egenskaper därigenom att mitt hår, som före användandet av Hämoes föll av så att jag var i det närmaste skallig, men efter förbrukning av endast en flaska har det i det närmaste återfått sin forna växtkraft.

Med tack för den hjälp jag erhållit har jag härmed nöjet rekvirera 3 flaskor att sändas fraktfritt att betalas enligt Eder önskan.

A. NORDHIEM, Advokat."

APOTEKAREN skriver: Jag är i regel något skeptisk i fråga om pålitligheten av de flesta rekommendationer, men det skall säkert glädja er mycket att höra, att jag har fått ett ovanligt gott intryck av edra preparat. Jag har försökt åtskilliga medel för mitt hår, som hade börjat bli ovanligt tunt, och jag var tvungen smälta en hel del anmärkningar därom av mina vänner, som yttrade sig på det mest oförbehållsamma sätt på bekostnad av mitt hår. — Nu är det knappt två månader sedan jag i förtvivlan

började begagna Hämoes Hårkultur, och det är mig en stor glädje att säga, att en del av mina vänner utfråga mig om hur det hänger ihop med att mitt hår börjat växa så betydligt. Jag har varit en smula förbehållsam, när det gällde att omtala skälet, då jag trodde, att förändringarna möjligen icke skulle fortsätta, men nu är det utom all tvivel, och jag har nu invigt dem i rätta sammanhanget.

ADVOKATEN skriver: Efter fåfänga försök med alla i handeln förekommande medel mot mjäll och därav förorsakat håravfall har det lyckats mig att anskaffa en flaska Hämoes Hårkultur, som jag nu har begagnat. — Emellertid har Hämoes Hårkultur på ett uppseendeväckande sätt visat sina goda egenskaper därigenom att mitt hår, som innan jag började använda Hämoes föll av så att jag var nästan skallig, nu, sedan jag begagnat ungefär en flaska, återfått sin fulla växtkraft. Med tack för den hjälp jag erhållit ber jag er härmed sända mig 3 flaskor portofritt.

FILMSTJÄRNAN skriver: Jag har provat er Hämoes Hårkultur med utmärkt verkan. Den tycks ge håret nytt liv och är alldeles storartad.

AFFÄSMANNEN skriver: Det gläder mig att kunna meddela er, att den flaska Hårkultur, Ni har sänt till undertecknad, har haft den mest underbara verkan, hämmat hårets avfall och fullständigt rensat huvudbotten.

BESTÄLLNINGSKUPONG.
A.-B. HÄMOES GENERALDEPOT, Stockholm.

Undertecknad rekvirerar härmed fl. HÄMOES HÅR-KULTUR. Gratis medföljer HÄMOES HÅRRENSNINGSKULTUR i pulverform.

Namn:

Adress:

Poststation (skriv tyd.):

IDUN

Det är

aldrig för tidigt, aldrig för sent, Hämoes är som de vises sten, framkallar hår hastigt och lätt — det blir vackert, glänsande och tätt.

SJUKSKÖTERSKAN skriver: Var så vänlig sänd mig igen 3 flaskor av er Hämoes Hårkultur. Jag måste säga, att jag är mer än glad över det resultat, som vunnits.

SOCIETETSDAMEN skriver: Jag skulle vara er mycket förbunden, om Ni snarast ville sända mig en flaska Hämoes Hårkultur. I tre år har fru lidit av att håret fallit av, och fastän hon försökt varje medel, som hon hörde omtalas, var Hämoes det enda, som alltid visade sig bra, varför hon är mycket tacksam.

Den engelska pressen

befattar sig i ständigt stigande grad med vår Hår-Kultur och dess utmärkta resultat. Sälunda skriver bl. a. tidskriften "Pictures" i sitt nummer för den 9 oktober:

"Skönhet är aldrig fullkomlig utan ett mycket vackert hår, liksom fulhet aldrig är fullständig med ett vackert hår. Saken är den, att kvinnan, som önskar vara vacker, eller mannen, som vill vara intagande, saknar något för uppnåendet av sin önskan, när ett vackert hår fattas dem. Att det är många tusenden av våra läsare, som erkänna detta, framgår av det antal rekommendationsbrev, som Hämoes Limited mottager varje vecka. Hämoes Limited är naturligtvis firman, som står bakom Hämoes Hårkultur-systemet, och resultatet av dess förundransvärda hårtillförsel ses på de hundraden av kvinnor och män, som kunna sägas ha fått sin skönhet eller intagande utseende såsom resultat av ett regelbundet bruk av denna enastående Hårkultur."

Intehavaren av den världsberömda firman THE ATLAS SAFETY PETROL FILLER & Co., CAPT. A. C. FRENCH BREWSTER, NEW BOND STREET, LONDON, skriver till oss:

"Det gläder mig att kunna förklara att den flaska av Edert Patent-Härmedel (Kultur), som Ni har tillsänt undertecknad, har haft den mest enastående verkan, fullständigt hejdat hårets avfallande och givit hårbotten den bästa kondition."

Ingen behöver få gråa hår. Var och en, som i tid använder HÄMOES HÅR-KULTUR, förhindrar detta. Priset pr flaska är kr. 3:50 + porto. 3 flaskor sändas portofritt. **HÄMOES HÅR-KULTUR SÄLJES ÖVERALLT!**

Hämoes, Ltd London

För Sverige:

A.-B. HÄMOES GENERALDEPOT
Upplandsgatan 1 - STOCKHOLM.

Riks o. Allm. tel. 6771.

Tel.-adr.: "HÄMOES".